ABONNEMENTS

Indochine		Union postale	
Un an....	8$00	Un an....	10$00
Six mois..	5 00	Six mois..	6 00

Annonces Légales
0$50 la ligne de 6 points sur justifications de 9 cicéros quelle que soit la page

Annonces Commerciales
Gratis à forfait

Đông-Pháp Thời-Báo

Le Courrier Indochinois

東法時報

NĂM THỨ HAI SỐ 318
Ngày thứ sáu
31 Juillet 1925

Tổng-lý: NGUYỄN-KIM-ĐỊNH
Chủ-bút: NAM-KIỀU

BẢO QUÁN
71, đường Mac Mahon, 71
SAIGON
Dây thép nói (Téléphone) Số 324

GIÁ BÁN

Đông-Pháp		Ngoại-Quốc	
Một năm...	8$00	Một năm...	10$00
Nửa năm...	5 00	Nửa năm...	6 00

Mua báo phải trả tiền trước
Mandat và thơ để gửi
M. NGUYỄN-KIM-ĐỊNH
Báo báo về việc buôn bán hay là việc gì xin thương nghị trước

MỘT TUẦN KHÁT BÁN 2 LẦN, NGÀY THỨ HAI, THỨ TƯ, THỨ SÁU

DEPOT LEGAL INDOCHINE N° 3893

KHÓC TỰ-DO

Mấy tháng trước tôi đã có viết một bài nhan đề là « Tự-do », trong bài đó có ý tả cái chân-giá-trị của tự-do thế nào, người không hít đặng không-khí tự-do thì người bị ngột hơi; xã-hội không bao-bọc không-khí tự-do thì xã-hội bị kiềm-thúc; quốc-gia nào, dân-tộc nào đối với tự-do cũng nhận làm một đồ nuôi sống về tinh-thần, cho biết tự-do là một vật rất quí-báu thiêng-liêng, vô-hình vô-giá, người ta ham-mến tự-do như đói muốn ăn cơm; khát muốn uống nước, lạnh muốn mặc áo, nóng muốn hóng mát; tự-do đi đến đâu, như một ánh sáng dọi phá tan hết cả vùng u-ám; tự-do bay đến đâu, như một làn gió thu làm cho cảnh-vật trở nên mát-mẻ êm-đềm; người biết trọng tự-do, liều chết mà mua lấy tự-do; xã-hội biết trọng tự-do ráng sức mà bảo-thủ lấy tự-do, tự-do quí-giá lắm thay! Nhu-yếu lắm thay!

Song tự-do cũng c ba bảy đường, nếu biết đi nhằm đường cho đến nơi đến chốn, thì kết-quả của tự-do thiệt là tốt-đẹp, nhược bằng đi lầm đường lạc nẻo, thì cái hại về tự-do lại không biết ngần nào! Nói ngay như xã-hội ta đây, từ khi hấp-dẫng cái không-khí tự-do của Âu, Mỹ, thì ai cũng hớn-hở vui-mừng, mừng cho dân-tộc ta sẽ trở nên một dân-tộc có tự-do; quốc-gia ta sẽ trở nên một quốc-gia có tự-do; hồn cụ Lạc-Long có thiêng, trông thấy một lũ cháu-con hoan-hô tự-do, đề-xướng tự-do, hưởng cái hạnh-phước tự-do, còn gì vui-vẻ bằng! Còn gì phấn-chấn bằng! Nhưng chết nỗi cái mừng đó không bao lâu đã trở khóc; cái vui đó không bao lâu đã trở nên buồn; tự-do đối với người thì mát-mẻ phong-quang; tự-do đối với mình thì ủ-ê thám-đạm; tự-do đối với người thì múa chân hoa tay, tự-do đối với mình thì châu mày nghiến răng; tự-do đối với người như một luồng hỏa-khí; tự-do đối với mình như một trận cuồng-phong; tự-do đối với người như lên thiên-đàn; tự-do đối với mình như xuống địa-ngục; tự-do đối với người như một ông Tướng dẹp giặc an dân; tự-do đối với mình như một thằng ăn cướp giết người lấy của; tự-do đối với người như thang thuốc bổ, làm cho người sức khoẻ sống lâu; tự-do đối với mình như liều thuốc độc, làm cho người điên-cuồng mau chết; tự-do đối với người là công-thần, tự-do đối với ta là tội-nhân; tự-do đối với người là ân-nghĩa; tự-do đối với ta là cừu thù. Cái nguyên-nhân đó vì đâu, chỉ vì người mình không hiểu tự-do, nhận lầm tự-do đó mà thôi!

Kìa kìa một đôi vợ-chồng kia đang cùng nhau thương-yêu rất mực, âu-yếm dũ điều, vợ kính chồng, chồng nể vợ, đức nhu-thuận của người đàn bà pha với chất kiên-kiềm của người đàn ông, tài ngoại-giao của một ông phu-tướng hiệp với sức nội-trợ của một khách khuê môn, đang những muốn tát cạn bể Đông, như rồng có vây, như thuyền có lái, vậy mà bỗng chốc « ma tự-do » ngươi tới, làm cho vợ-chồng ghét-bỏ lẫn nhau, chồng thì đàng-điếm chơi-bời; vợ thì hoa tường liễu ngõ; chồng đánh bạc, vợ đánh bài; chồng ăn chả, vợ ăn nem; trong gia-đình làm chỗ mắng-nhiếc lẫn nhau; ngoài tụng-đình làm chỗ đề-bỏ lẫn nhau; cái tội « tự-do » của mi thiệt là lớn lắm! Lại như trong một gia-đình kia, cha-mẹ đối với con chăm bề giáo-dục; con đối với cha-mẹ hết lòng hiếu-thảo, anh thuận em nhường, chồng yêu vợ quí, cái gia-đình lạc-thú ấm-áp như khí mùa xuân; mát-mẻ như gió mùa thu; vậy mà bỗng chốc « ma tự-do » ngươi tới, làm cho con muốn đòi bình-đẳng với cha; vợ chực đòi bình-đẳng với chồng; anh không bảo được em; cha không dạy được con; cái vẻ lạc-thú trong gia-đình đã đổi ra một tấn thảm-kịch trong gia-đình; cái tội « tự-do » của mi thiệt là lớn lắm!

Lại như một xã-hội kia, gây nền phong-hóa đã hơn bốn ngàn năm, lấy luân-lý Á-đông làm gốc; lấy học-thuyết Khổng-Mạnh làm thầy; ra vào khuôn-phép, cư-xử dịu-dàng; cái đức thuần-túy của cá-nhơn chung-đúc nên cái vẻ trịnh-trọng trang-nghiêm của xã-hội, đối với cái thời-buổi năm đại-châu hai thế-giới này, dầu so bề giàu-mạnh ta chả bằng ai; so bề khôn-khéo ta chả bằng ai; song so bề phong-hóa thì ta có thể tự-hào mà nói rằng: ta không thua gì ai cả! Vậy mà bỗng chốc « *ma tự do* » ngươi tới, xúi-dục những bọn tứ-độ vô-tri-thức trong xã-hội, thi nhau mà đạp đổ nền phong-hoá, gây nên những tấn tuồng tồi-phong bại-tục cho quốc-dân, làm cho gái khuê-các trở nên một ả giang-hồ; khách tu-mi trở nên một chàng đảng-tử; con lấy tự-do mà yêu-cầu cha; vợ lấy pháp-luật mà nạt chồng; thầy-trò kiện nhau cũng có; anh-em lìa nhau cũng có; trai-gái khoác tay nhau đi ngoài đường, rằng là thủ nghĩa chứ tự-do; vợ-chồng đề-bỏ nhau trên toà-án rằng là thủ nghĩa chứ tự-do; trong xã-hội gây nên cái thảm-họa là cha không ra cha, con không ra con, chồng không ra chồng, vợ không ra vợ, thầy không ra thầy, trò không ra trò, anh không ra anh, em không ra em, bậu bạn không ra bậu bạn. Cái tội « *tự-do* » của mi thiệt là lớn lắm! — Thế mới biết tự-do như một con thiên-lý-mã, nhằm đường thì mau tới nơi tới chốn, mà lạc đường thì khó lòng trở lại được.

Gương soi trước mắt há chẳng soi chung, vậy xin đồng-bào ta nếu còn có chút lòng thương phong-hóa, thì múa gươm thần mà chém « con ma tự-do quảng-bậy » ấy đi! Quốc-dân may lắm!

Đầu-Nam: TRẦN-HUY-LIỆU

Cùng M. Lê-quang-Vân

Vừa rồi dở tờ L. T. T. V. thấy đăng mấy lời của ông bạn tôi lấy làm ngạc-nhiên, ngạc nhiên vì một lời nói của tôi, ông bạn không hiểu, mà đến nỗi ông bạn vội vàng tôn cái giá của ông bạn lên, chẳng khác nào một cảnh cái mục không ai hỏi đến thì thôi, nếu ai hỏi đến thì đã lực mình giới-thiệu rằng: « trâm-hương » đây!

Nguyên bài « Câu chuyện ngoài tai » tôi có ý dẫn giải đề M. Phạm-văn Cảnh biết rằng: người nào viết báo nếu muốn đem cái danh-liệu chức-tước gì của mình phô với quốc dân, thì khi viết bài « phi lộ » thế nào cũng liệt vào, vì ông bạn trước có cọng sự với tôi, thì hẳn bài « phi-lộ » của tôi trong « Nông-cổ-mín đàm » có xưng là « Tấn-sĩ » không, ông bạn đã biết, vì ông bạn với M. Phạm-văn-Cảnh bây giờ là « khách cùng ghe », nếu có điều chi lầm-lạc, hai người sẽ giảng giải cho nhau biết, bất tất phải đến tôi hoài lời phân-trần. Chớ tôi có ý bảo hỏi ông bạn về tâm-thuật của tôi, tư-cách của tôi đâu! Tâm thuật của tôi, tư-cách của tôi, không những ông bạn « mò rỏ », mà nói cho đúng thì ông cũng « rỏ » thế nào được nhỉ??! — Dưới bài ấy lại thấy câu: « tình đời hằng có: con giàu với lúc khó rất khác nhau xa lắm... » Tôi không hiểu ông bạn đem truyện « giàu, khó » nói với tôi làm gì, vì tôi với ông bạn tưởng không liên-lạc với nhau về sự giàu, khó gì cả. Hay ông bạn đang chán về nỗi nhơn tình thế thái, rồi tiện thể « thở dài mà than rằng » vô đó chăng?

TRẦN-HUY-LIỆU

Mạnh giỏi yêu

Bổn-báo có tiếp đặng một bức thơ kể cái thảm trạng gởi đầu-cáo một vị Cai-tổng ở hạt Sốctrăng ỷ quyền giết thác một đứa con nít rồi dụng thế lực kim tiền mà ém vụ đó. — Nguyên cách vài năm nay, một ngày kia có một đứa nhỏ lén vào vườn của ông Cai nói đây mà ăn cắp trâu hay là bẻ trái cây chi đó, ông bắt đặng, dụng nhục hình theo buổi cựu thời, nào là khảo kẹp, nào là căn nọc phơi nắng, khi đánh đập đã thỏm rồi mới chịu thả đứa nhỏ về, đứa nhỏ về nhà thọ bịnh trọng, ông đó hay được biết nước lỗi của mình mới sai vợ con đến cho tiền đặng lo cơm thuốc, song nhơn vì đứa nhỏ bị đánh khảo rất nặng nên thuốc thang vô ích, cách ích ngày hồn lìa khỏi xác. Chừng ông mới dụng thế lực kim tiền mà ém nhẹm vụ ấy.

Lưới trời tuy thưa mà khó lọt là lẽ thường, khiến nên oan hồn uổng tử của đứa nhỏ bạc mạng ấy ứng nơi miệng người nầy người kia, rồi xui giục trong thân nhơn đầu cáo.

Vụ nầy quan trên phủ cho ly mật thám Sốctrăng tra xét thì quả có như vậy nên đã phúc nội vụ lại cho quan Bố-thẩm.

Vậy đề quan trên minh lẽ rõ ràng bổn báo sẽ thuật lại rõ ràng cho khán quan rõ lòng dạ độc hiểm của một vị Cai tổng ỷ giàu ỷ thế, giết người mà chẳng biết gớm tay.

B. B.

Ai thế quan Toàn-quyền Merlin?

Bổn-báo mới hay tin rằng quan Thân sĩ Alexandre Varenne được bộ Thuộc-địa cử làm Toàn quyền Đông-Pháp thế cho quan Merlin hồi hưu.

Thế là xứ Đông Pháp ta nay mai lại được một vị tân quan vậy. Nghe nói quan Alexandre Varenne là rất trọng chủ nghĩa xã hội mà ông Jaurès đã dã x..ng lên, thì dân Đông-Pháp ta sau nầy nhờ quan Toàn-quyền mới dìu dắc bước thêm được nhiều bước lên con đường văn minh vậy.

ĐỘC-GIẢ DIỄN-ĐÀN

NGÒ CÙNG ÔNG LÊ-MAI TRONG C. L. B.

Tôi viết bài nầy, chẳng phải vì gì ông Nam Kiều; cũng chẳng phải ghét bỏ gì ông Lê Mai; chỉ là một người đứng giữa đem công-lý mà phán đoán sự phải chăng, thói quen người là mỗi khi đọc một bài gì, nhứt là những bài công-kích nhau trên tờ báo, mà trong lòng đã thiên-lệch, thì khi phán đoán cũng khó khỏi thiên-lệch được.

Tôi bình-sanh vốn ham đọc báo, song chưa hề dám đánh bạo mà cầm bút viết báo bao giờ, tuy vậy dầu không viết báo bao giờ, song mỗi khi được đọc những bài của các ngài đăng trên báo-chương, thì bài nào thơm, cũng có mùi người; bài nào hay, bài nào dở, cũng có tai nghe; bài nào vẻ rồng vẻ phụng; bài nào vẻ heo vẻ chuột, cũng có mắt thấy; nói rút lại thì bài nào có giá-trị, đáng làm chuông cảnh-tỉnh cho quốc-dân, bài nào vô giá-trị, làm cho tôi bút tôi nghiên, hỗ mực hỗ giấy, óc tôi dầu nhỏ tôi cũng đủ trí phán-đoán cả. Nhưng mỗi khi tôi đọc báo mà gặp những bài như thế, thì tôi không trách chi tác-giả, tôi chỉ trách ông Chủ-bút là người có quyền kiểm duyệt bài-vở trong báo, song tôi trách đó là trách những ông Chủ-bút có đặc-sắc kia, chớ ông Chủ bút cũng một hạng với tác-giả tầm-bậy đó thì còn nói gì nữa, còn trách gì nữa.

Nguyên trước tôi có được đọc bài « *Cái bịnh dịch sách xuất-bản ở xứ ta ngày nay* » của ông Nam-Kiều đăng trong Đông-Pháp-thời-báo; rồi vừa rồi lại được đọc bài « *Ức lòng nên nói* » của ông Lê-Mai đăng trong Công-luận-báo; nếu người trong cuộc nói thì khó tránh khỏi sự thiên-lệch; song người ngoài cuộc nói, thì cứ lẽ công bằng; lẽ công bằng đi tới đâu như bóng sáng chiếu dọi tới đó, chỉ kẻ đui mù là mới không biết mà thôi!

Ông Lê Mai ôi! Nếu ông « ức lòng » thì cũng « nên nói » thiệt, huống chi tờ báo là đàn ngôn-luận của quốc-dân ai có ý-kiến gì hay cứ việc phô bày ra, huống chi ông « ức lòng » mà lại không « nên nói » hay sao! Ông « nên nói » lắm! Ông « nên nói » lắm! Song tôi hãy xét coi ông nói cái gì đã! và ông quả có « ức lòng » không đã!

Trước hết thấy ông nói tự-khiêm ông là người hèn-kém. Phải! Nếu quả ông hèn kém thiệt thì cũng chẳng nói gì, chẳng trách gì, song quốc văn nước nhà đương buổi phôi-thai, nhà trước-thuật lãnh một cái trách-nhiệm rất lớn, vậy tư-cách nhà trước-thuật phải thế nào, ông đã tự biết « cung khai » cái tư cách của ông như thế, mà ông còn dám đỡm-nhậm lấy cái trách-nhiệm nhà trước-thuật là cái trách-nhiệm rất lớn ư? — Ông lại nói sách của ông ra, cái nhan bên ngoài thì thế, song bên trong thì khác, chẳng biết sách của ông bên trong thế nào, tôi không có cái hân-hạnh được xem và cũng không có cái can-đởm dám xem, song cứ như ý tôi tưởng, thì danh có chánh ngôn mới thuận, giả như « Lê-Mai thơ-viện » mà bây giờ ông muốn quảng-cáo một cách đánh lừa người cho dắt hàng, rồi ngoài bản đề là « nhà điểm Lê-Mai » phỏng có được chăng?

Ông lại phàn-nàn rằng: « nguyên tôi là người có mua báo Đ.P. « mua năm » mà ngài Tổng-lý đối-đãi cùng tôi như thế » Coi một câu đó đủ biết cái độ-lượng hẹp-hòi, cái kiến-thức nhỏ mọn của ông, nhà báo là một nhà kiêu-chánh trừ-tà cho quốc-dân, hay là một nhà phùng-nghênh ô mị, bợ đỡ người để cầu người mua cho đắt tư? Ông là một người độc-giả tờ Đông-Pháp-thời-báo đã bao lâu nay, mà còn chưa hiểu cái tôn-chỉ của tờ Đông Pháp-thời-báo thì cũng kỳ thiệt!

Ông lại nói: « *đã gởi hai lần thơ và sách đến ngài không biểu tôn Nam Kiều phê giùm coi* ».

Ông Nam Kiều không biết rằng không phê bình được sách của ông, hay không thèm phê sách của ông, nhưng cứ như ý tôi tưởng, thì có lẽ ông Nam-Kiều chưa có đủ can-đởm cầm lấy quyển sách của ông mà coi, vì trông thấy cái nhan-đề cũng đã đủ thối-tha lợm-lạo rồi, còn đâu dám dở ra coi mà phê bình nữa ư? Đây là tôi mới kể cái lý-luận của ông, chớ còn như văn-chương của ông trong bài đó, thì như « tên Nam-Kiều » cũng là « ai cầu, ai kỗ, mà phách với ai? » « p. b. gì, mà mọi-rợ vậy? » v...v... Coi mấy câu đó cũng đủ biết cái văn-chương của ông! Ôi! Văn-chương như thế mà cũng trước thuật đây, cũng xuất-bản đây! Ngọn bút phê-bình dầu rất bén nhọn, cũng bết viết, cũng chưa phẩm-bình đặng một vài! Nhưng tôi không dám trách chi Lê Tiên-sanh, chỉ trách cho ông Nam-Kiều, sao văn chương của Lê Tiên-sanh như thế mà ông không biết thưởng-giám?

Trong bài ấy ông lại nói: « những việc phải quấy của kiếp con người, nếu muốn chê khen, đợi đến lúc chết mới chắc biết là hay dở, của mỗi người ». Phải! Cái câu ông nói đùa theo người ta đó, cũng có lý lắm, song tiếc rằng ông nói đùa theo mà không hiểu, phàm chê-khen người ta phải đợi đến lúc kết cục, là nói người có cái tôn chỉ gì, có cái mục-đích gì, trong khi người ta đương nhằm đường đi tới, mình không thể dòm biết được mà nghị luận xăng, chớ còn như « Cách-o-mèo » của ông, cùng « Tôi thương mình lắm! » của ông « Mê nhau hết sức » của ông thì văn-chương cộn đó, chữ nghĩa còn đó thối hay thơm ai cũng người biết, lựa là phải đợi tới khi chết rồi mới khen chê được sao? Nhưng mà nói thế thì nói, biết đâu Lê đại-nhơn không có mang một cái tôn chỉ gì, nhằm một cái mục đích gì, nên mới truyền bá cái « Cách o mèo » cùng cái thuyết « Tôi thương mình lắm » ra đời, đề mong có người tri kỷ nhỉ. Vậy thì tôi cũng không dám trách gì Lê-đại-nhơn, chỉ trách cho ông Nam-Kiều sao không đem con mắt tinh đời mà thưởng-thức một nhà đại-trước thuật như ông Lê-Mai mà thôi!

Trong bài ấy lại nói: « mục P. b. bên Đ. P. thiệt là lỗn (!) lắm, đầu ấy bày ra, dặng mắng chửi người ta, về việc hờn riêng, ganh chạ, chớ phải yêu quốc-văn, quốc-vẻo (!) gì đâu? » — Lời phê-bình báo Đông-Pháp chẳng biết phê-bình thế nào, song Lê-Tiên-sanh ngài phê cho hai tiếng « lếu lắm! » Rõ ra cái dọng một nhà đại-văn-chương ở nơi đầu đường xó chợ có khác! Còn như cái tiếng « quốc vẻo » không hiểu là ý-nghĩa gì, hay Lê-Tiên-sanh gặp ông Nam Kiều không phải tri-kỷ của ngài, rồi ngài nổi « đờn » mà nói lu lưỡi lại chăng? Trong bài ấy ông Lê-Mai lại trích một đoạn ở trong sách « Mê nhau hết sức » của ngài vô, nói chuyện « Phê-bình báo-giới và tư-cách nhà phê-bình, » vậy ra ngài đã lên mặt thầy mà dạy nhà phê-bình kia đó! Vậy mà sao ông Nam-kiều không thèm coi, lại dám phê-bình? Mà phê-bình lại nhờ ngay ông Lê-Mai là người đã bảo ban lấy tư-cách nhà phê-bình kia chớ? Xứ Nam-kỳ ta được có một nhà trước thuật như ông, cũng đủ làm vinh dự cho một góc Chợ-Mới Bến-Thành!

Trong bài ấy ông lại nhơn tiện mà dẫn-dụ đến cách viết văn, nào là « người biết viết văn, cũng như kẻ có tiền »; nào là « chữa ốc là học-giả mà viết hay ». Nghe mấy câu giảng-dụ ấy mà « ôi thương mình lắm! » Trong bài ấy ông hứng bút quá, nên lại phiếm-luận đến cả việc lớn nhà-nước, nào là « độc lập! Độc lập! Ôi! nghe đến tiếng độc-lập mà nốt hồn, mà cầm gan! Ai dơi, trứng muốn đem chọi đá, sang muốn trở lại hèn, khôn muốn thành ngu! Nếu chẳng có chánh-phủ Đại-Pháp cai-trị hoặc bảo hộ cho cõi Việt-Nam nầy, thì ngày nay đặng mở mang thái-bình như vầy sao hữ? ». Nào là « nói tự mà nghe: nếu nhà nước Langsa, kêu mình trả nước lại, mình không dám lảnh, mới phải cho chớ! Mình mà cai-trị với nhau, chắc là có đánh lộn cùng nhau luôn luôn, cũng như khách-trú vậy chớ gì? Không biết làm sửng nên gọi là đánh lộn chớ không phải giặc). — Vì chánh-phủ cho nước ta lại, chẳng anh Nhựt bớp đầu thì anh Tàu cũng móc bọng, chớ chạy dâu cho khỏi, vị hai cái túi không đáy, đang mở miệng kia kìa.. Xét phm vậy, thì người mình nên trọng ơn nhà nước Langsa mới phải nghĩa cho, có đâu lại nớ... ??? ». — Đọc đến đây tôi bất buồn cười, cái đó và việc chánh-trị, ta không được bàn, sống tôi ngày nay, mới biết rằng tôi lầm, lầm to! Vì trước kia tôi cứ tưởng ông Lê-Mai chỉ biết có một việc « Cách-o-mèo » cùng « mê nhau hết sức », « tôi thương mình lắm! » ở góc chợ Mới Bến-Thành mà thôi! Ai ngờ ngoài những việc ấy ra, ông cũng biết lo đến việc nước kia đây! Ông lo hết sức kia đây! Tiên-nho có câu: « quốc gia hưng vong; thất-phu hữu trách ». Ai bảo ông Lê-Mai mà không biết lo cho nước!

Thôi, nói chuyện văn-chương với ông lắm cùng chán; nghị-luận với ông lắm cùng nhàm; rốt lại vì có gì mà tôi phải viết bài nầy, chỉ vì một việc ông Lê-Mai bị ông Nam-Kiều phê bình sách mà dám đặc-điều nói bậy, nào là « đặng đồng-bang ta (người Nam-kỳ) từ nầy về sau, phải dè lấy, kẻo tin-tưởng người Bắc vào đây, là đồng-bào, là liên-lạc, e có khi phải hại cho thân danh, hoặc điều tàng sự-nghiệp là khác! » nào là « chuồi! Chuồi siết đi!! Rồi đây sẽ thấy... » Tôi không hiểu ông muốn nói cái gì, và cổ-động cái gì, mục « phê-bình » báo Đông-Pháp mở ra, chủ-đích là chấn-chỉnh quốc-văn và chụp bình những chàng văn-sĩ dở mùa phá-hoại nền quốc-văn nên các bạn đồng-nghiệp dầu có bất bình, lẽ bất bình đó là tự nhiên, vì bị ngọn bút vô-tư phê bình thì tránh sao khỏi sự tức, giận, hờn, ghét được, Người đời nay đã hề dễ được mấy người nghe ai kể lỗi mình thì mừng; và nghe lời nói lành thì lạy? Phê bình như một vị thuốc đắng, có đắng mới đã tật, chớ chỉ biết phùng nghinh bợ-đỡ để trưng cái áo mãi lèo, thế là « thương-yêu » đây phải không? Thế là « liên-lạc » đây phải không? Tuy vậy người ngoài cuộc như chúng tôi đây, thì nghiệm ra rằng mục phê-bình có bổ-ích cho quốc-văn nhiều lắm, ông không thể vì một chút hờn riêng, không biết ơn thì chớ, lại gây dư luận ác-cảm cho kẻ Nam người Bắc sao được! Huống chi ông Nam Kiều, cho ông là người Bắc thì là người Bắc; cho ông là người Nam thì là người Nam Nam Bắc một nhà, ai có ý kiến gì bổ ích chung thì cứ việc phân trần ra, chẳng phải phân biệt Nam-Bắc ngoài trong gì cho sanh chuyện!

Đã vậy, ông lại dám cả gan cao rao: « ráng nhớ cho lắm, nghe không người Nam-kỳ ta?! » — Ông là lối gì thế? Ông bảo ai « nghe không? » Ông là người đại biểu cho Nam-kỳ chúng ta đây phải không? Những dọng ông nói ra, không những bỏ ghét cho anh em Bắc-kỳ, mà lại bỏ ghét cho anh em Nam-kỳ chúng tôi nữa.

Tôi sở dĩ viết bài nầy, là sợ một con sâu làm rầu nồi canh, một lời ông nói bậy mà mang tiếng cả dư luận Nam-kỳ, nên có lời phân trần cùng ông, nếu ông còn trong giấc ngủ thì hãy mở mắt dậy! Mở mắt dậy!

TRANG-TỬ.
(Bạcliêu).

Một tin mừng

Bổn-báo lại hay tin rằng quan Monguillot được bổ chức Tổng-thơ-ký phủ Toàn-quyền Đông Pháp.

Hiện nay ngài đang quyền chức toàn quyền đợi khi quan Alexandre Varenne sang ngài sẽ nhận chức mới.

Do anh Võ Phi Hùng Cựu HS Petrus Ký (67-74)
tặng cho Kho Sách Xưa của Quán Ven Đường.

HƯ'Ớ'NG TRUYỀN

50.000 người thợ đình công

Anh. — 50.000 thợ ở Bradford đã đình công và bức những người thợ khác không cho vào làm việc trong các xưởng. Thợ mỏ đã định ngày thứ tư sẽ thương nghị với các ông chủ mỏ. Mới đây lại có tin rằng 500 thợ các nhà máy dệt cũng đình công. Bọn đình công và lính cảnh sát xung đột nhau rất dữ dội. Số thợ dệt đình công tổng cộng 135.000 người.

Theo cách Âu-Châu

Nhựt. — Ông Teychiko Kagara, thuộc đảng xã-hội, khi học ở Âu-châu về xướng lên việc hội Lao-động như ở bên Hồng-mao, lập hội tương tế để giúp đỡ cho kẻ lao-động, lập hội các nhà làm vườn, lập ngân hàng riêng cho các hội lao động v... v... Ông Teychiko Kagara là người gì, có phải là người Á-Đông không? Ông bắt chước những gì? Ông bắt chước người Âu Tây, ông theo phương pháp Âu Tây. Ông bắt chước ta cũng bắt chước, ông cũng người Á Đông ta cũng người Á Đông thế mà ông bắt chước thì hay mà ta bắt chước thì dở, ông bắt chước thì ích quốc lợi dân mà ta bắt chước thì thương phong bại hóa, ông bắt chước thì người khen mà ta bắt chước thì người chê, vì sao vậy? Vì có gì vậy? Vì rằng bắt chước cũng có ba bảy đường bắt chước, học đòi cũng có ba bảy đường học đòi; có cái bắt chước mà người ta khen, có cái bắt chước mà người ta chê; có cái bắt chước hay mà cũng có cái bắt chước dở, hay hay dở, được người kính phục hay bị người khinh bỉ cũng đều ở nơi cái bắt chước của mình quảng xiên hay là chính đáng vậy. Ôi bắt chước! bắt chước! bắt chước chi những thói trong giấu trên bộc bại lý thương luân lắm thế, hỡi mầy! Khi xưa không bắt chước làm những đều như ông Teychiko Kagara nầy thì nước được nhờ dân được nhờ biết mấy, gớm thay cho loài khỉ bắt chước mặc áo mang giày, gớm thay cho loài thú bắt chước múa tay tập nói, làm mà không biết mình làm gì, nói mà không biết mình nói gì, mới khổ cho chưa, mới thảm hại cho chưa!!

Răn thép

Nhà chế tạo Krupp là một xưởng chế tạo kim khí có tiếng xưa nay, đã chế ra rất nhiều đại-bát thần công, và khí giới để cung cấp cho các quân đội nước Đức trong lúc Âu-chiến ai cũng đã biết. Theo tờ Hòa-ước Versailles Đồng-minh buộc hàng ấy không được chế tạo binh khí nữa, vì vậy năm ngoái xưởng ấy đã phá máy khẩu súng đại bát khổng lồ lấy thép đúc máy cày bán cho Nga rất nhiều nay lại nghe tin rằng máy ông quản-lý xưởng ấy tính đúc răn bằng thép để bán ra ngoài, vì răn vàng hiện nay giá rất mắc, mỗi bộ răn bằng thép giá chỉ có vài mươi khắt thôi. Mới nghe qua tin ấy thì chư độc giả cũng nói rằng thép hay sét làm răn sao được, nhưng không, mới đây các nhà kỹ-sư ở quận Essen đã tìm ra cách trừ sét rồi. Người Annam ta rất giàu tánh háo kỳ, hễ thấy lạ thì bắt chước, hễ thấy đẹp mắt thì ưa, không suy nghĩ trước, không tính lợi hại, thấy người Tàu bịt răn vàng cũng bắt chước bịt, thấy người Tàu trồng răn vàng cũng bắt chước trồng, thành ra cái phong chào trồng răn vàng, bịt răn vàng càng ngày càng thạnh hành, đồng tiền mồ hôi nước mắt của người Annam vào tay thằng khách cả. Người giàu có thì chẳng nói chi, chỉ như những hạng buôn gánh bán bưng không đủ ăn đủ mặc mà cũng chạy cho ra năm ba đồng bạc đặng bịt một vài cái răn vàng, có người răn không sâu không siết cũng đưa cho người cưa người xẻ đỗ bịt vàng. Bịt như thế có ích lợi gì không??? Thật cảng đáng buồn cười cho cái tánh háo kỳ của người mình! Không biết rằng có bịt răn thép nữa không? Nếu có răn thép thì tưởng những người sún hoặc bị sâu siết ăn răn cũng nên trồng thứ răn ấy vì rằng giá nó đã không đáng bao nhiêu và khi tử hậu đất ăn mấy cái răn thép ấy cũng không hại gì.

Người Tàu cầu viện người Đức

Các nhà đại-biểu đảng quốc-dân sẽ họp tại Bắckinh ngày 1er Août bàn việc cầu người Đức giúp họ đủ trừ Hồng-mao, là người thù chung của người Đức và người Tàu.

Tẩy-chay

Ở Hướng-Cảng thợ thuyền đã trở lại làm việc nhưng chánh-phủ Quảng-Đông vẫn vận động việc tẩy-chay Hồng-mao.

Một người Âu-châu bị xử-tử

Tàu. — Hôm thứ bảy ngày 25 Juillet ở Harbin đã xử-tử một người Âu-châu. Người Âu-châu chịu dưới quyền toà án Trung-Huê xử lần nầy là lần đầu.

Ngô-bội-Phu muốn về Bắc-kinh

Các báo Trung-Huê nói rằng chín tỉnh trên con sông Khương-tử đã liên minh mưu đem Ngô-bội-Phu về khôi phục lại quyền chánh. Chín tỉnh ấy kể ra sau nầy: Houpoh, Hounam, Setchouan, Kouelchouw, Kianasi, Hoan, Honan, Shousi, Kangsou, Nganhoui.

Đoàn-kỳ-Thoại thi ân

Tạm-thời-Tổng-Thống nước Tàu là Đoàn-kỳ-Thoại đã gởi cho Chánh-phủ Quảng-Đông 100.000 đô la để cấp phát cho các thợ đình công ở Shameen; ông lại hứa rằng tạm thời chánh-phủ sẽ giúp đỡ cho thợ-thuyền ở Thượng-Hải. Người ngoại quốc nghe tin ấy rất lấy làm phân-vân.

Thổ-phỉ

Bọn ăn cướp đã vây bắt các người Mỹ cư ngụ ở Harbin để cho chuộc như ngày năm ngoái. Rất nhiều người bị bắt và bị giết.

Trương-tác-Lâm hạ lịnh cấm không cho học sanh tập hội

Harbin. — Trương-tác-Lâm thấy bọn học sanh can dự vào việc chánh trị, xui dục bọn thợ thuyền, mới đây đã hạ lịnh cấm không cho học sanh tự tập tự do lập hội.

Shanghai. Phòng thương mãi ở Thượng hải đã tuyên-bố rằng không để xướng việc tẩy-chay hàng-hoá Hồng mao và Nhựt.

Người ta đoán rằng trong nay mai việc đình công sắp dịu lần.

Máy-bay Nhựt đã khởi đi Paris

Theo tin của báo « Asshis » thì hai chiếc máy bay Nhựt đã khởi hành đi Paris sớm mai ngày 26 Juillet.

Cấm không cho hàng hoá Đức nhập cảng

Vì hai bên xung-đột nhau về việc đánh thuế thương chánh, chánh phủ Pô-lô-nhờ đã ban ra tờ nghị-định cấm không cho hàng hoá của người Đức chở vào địa hạt nước Pô-lô-nhờ. Các báo tây nói rằng cuộc bắt hoà nầy rất lợi cho hàng hoá xuất cảng của Pháp. Việc nầy tuy là việc buôn bán nhưng thật rất quan hệ đến chánh trị của hai nước không khéo lại sanh ra việc đánh nhau. Dân Pô-lô-ne là một dân-tộc đã bị người Đức ngược đãi hơn một trăm năm nay, nào là bị vua Guillanme đặc cách di dân đã làm tuyệt nòi Pôlône, nào là tướng Bismack bày kế mại công sản để chiếm đoạt đất cát của bọn quí phái người Pô-lô-nhờ, nào là buộc dân Pô-lô-ne phải bỏ tiếng mẹ đẻ để học tiếng Đức, cái thù không chung đội trời đạp đất đã in sâu vào não người Pô-lô-nhờ, nay được khôi vòng nô-lệ người Đức thì chỉ lại không đem dạ trả thù; nhưng nước Pô-lô-nhờ chưa chắc đã mạnh mà nước Đức cũng chưa chắc đã bỏ lòng chiếm-đoạt, cái chuyện một máy nầy có khi khảy ra bằng nong, không khéo nước Pô-lô-nhờ lại vào trong móng tay người Đức một lần nữa, và cái đám cũi khô chồng-chất trong bấy năm nay lại bắt mồi của ngọn lửa dục vọng mà cháy ra tro bụi. Người trong thế giới lại phải khóc vì cái nạn chiến-tranh.

Quân Trần-quỳnh-Minh kéo đến Quảng-đông

Hướng Cảng. — Lâm-Hồ tướng của Trần-quỳnh-Minh kéo 18.000 quân mộ ở tỉnh Hồ-Nam xuống Quảng-Đông. Lâm tuyên ngôn rằng Lâm kéo quân đến tiễu trừ bọn cọng sảng để cứu nhơn dân ở Quảng-Đông.

Sau khi trận lụt

Quan Toàn-quyền xứ Triều-Tiên cho biết rằng sau khi nước hạ rồi điều tra lại thì chết 385 người, trôi mất xát 152 2544 nóc nhà bị trôi, 7915 nóc nhà bị đổ, đường dây thép đều đứt, hư hại cả thảy hơn 8 triệu yên.

Xin bỏ điều khoản trong hoà ước nói về việc biệt đãi người ngoại quốc ở nước Tàu

Chánh-phủ Quảng-đông đã gởi cho bọn Lao-động ở Hồng-mao đăng lên các báo một tờ thỉnh cầu Vạn-quốc bỏ khoản biệt đãi người ngoại-quốc ở nước Tàu.

Muốn đính chánh

HÃY COI ĐÂY!

Bổn-báo một bữa nọ có tiếp đặng bài « Than ôi phong-hoá » gởi tới phản-đối cùng C.L.B., dưới thấy ký tên: Bành-thiện-Lâu, Instituteur Lápvò vừa rồi lại thấy M. Bành thiện-Lâu nói tại C.L.B, tự-nhận đó là của người bạn y là M. Trần-phước-Hội, propriétaire à Lap-vo lấy mà đó, vậy bài ấy không phải của M. Bành-thiện-Lâu thì là của bạn M. Bành-thiện-Lâu, bổn báo bất tất phải phân-trần duy ai đã đọc bài ấy, thì cũng đã thấy tác giả đã khéo đem những lẽ công bằng mà phân đoán, làm cho kẻ vô phu phát tự hồ lấy mình, dầu bài của ai đi nữa thì cũng đáng là một bài thuốc chữa bịnh cho mấy kẻ vô phu, độc-giả cũng công nhận như vậy. Còn như câu qui-đồng: nghiệp C. L. nói: « đáng xách tai, đáng đá đít », thì rõ quá như câu trong bài của Vô thiếu-Niên nói trong bổn báo số trước rằng: « văn sĩ hay du côn » đúng lắm! Đúng lắm!

Đ. P. T. H.

Đấu xảo nghề tằm tơ tại Giadinh

Quan Nguyễn-Soái Namkỳ có mở ra một cuộc đấu xảo nghề tằm tơ. Đã đấu rồi ba lần tại Chợ-Mới, Tân-Châu và Ba-Trì, lần nào cũng được thành tựu.

Đến ngày 31 Juillet, 1er và 2 Août tới đây sẽ đấu nữa tại Giadinh trong nhà trường ở ngan Lăng.

Đã có 72 người xin dự vào cuộc đấu xảo ấy.

Đấu xảo những tằm, kén, không cửi và may dệt tơ lụa

Đông-Pháp Thời-sự

SAIGON

GIÁ BẠC

Kho nhà nước	11 f. 80
Đông-pháp Ngân-hàng (Banque de l'Indochine)	11 80
Trung-hoa Công-nghệ Ngân-hàng Banque Industrielle de Chine)	11 80
Hongkong et Shanghai	11 80
Chartered Bank	11 80

GIÁ LÚA GẠO

Mỗi bao một trăm kilos chở đến tỉnh lúa và cái bao nầy:

Lúa Vĩnh-long	5$ 85	tới	5$ 95
Lúa Gò-công	6 05	—	6 15
Lúa Bãi-xàu	6 00	—	6 10
Lúa Bắc-liêu	6 10	—	6 20
Lúa Cao-man (trắng)	5 65	—	5 75
Lúa Cao-man (đỏ)	5 30	—	5 40
Gạo trắng tốt	6 00	—	6 10

Giá giấy Quốc trái Đông-Pháp: 51 $ 40

TÀU ĐI CÁC NƯỚC

TÀU TỚI

Chiếc Angers ở bến Trung-Huê và Nhựt-bổn bữa 7 Août sẽ qua tới.

Chiếc Camranh ở Port-Saïd đã chạy qua Đông-Pháp hôm ngày 18 Juillet.

Chiếc Min ở Âu-châu bữa 16 Août sẽ qua tới.

Chiếc Paul Lecat ở Marseille bữa 29 Juillet sẽ qua tới.

Chiếc Pau Hoan ở Singapore bữa 29 Juillet vô tới.

Chiếc Réam ở Bangkok bữa 2 Août sẽ qua tới.

Chiếc Amboise ở Marseille bữa 12 Août sẽ qua tới.

TÀU CHẠY ĐI

Chiếc Paul Lecat bữa 1er Août sẽ chạy qua Trung-Huê và Nhựt-bổn.

Chiếc G. G. Rouine bữa 30 Juillet sẽ chạy ra Quinhôn, Tourane, Haiphong

QUẢ THIỆT! TỐT THIỆT! RẺ THIỆT!

Tôi nghe đồn, nên lên Saigon hỏi thăm và chịu khó một ít bước kiếm tiệm M. FRANÇOIS Sự, 76 Rue Vannier (lối giữa đây phố chà bán vải chợ cũ) đặng mua hột xoàn, th quả y như tiếng đồn, hột thiệt nhiều, đủ thứ, nước thiệt tốt; đồ nử trang kiểu vở khéo léo hơn hết! Mà lại rẻ, nên mua đem về họ này tôi bán lại kiếm sở hụi chuyển sau... Vậy có mấy lời tặng khen và giới thiệu tiệm M. François Sự đáng tin cậy lắm.

T. TÙNG.

CHÀ VÀ BỊ ĂN CƯỚP!

Biênhòa. — Kỳ quá, Chà-và có tánh đa nghi như Tào-Tháo, thế mà còn bị ăn cướp dọc đường nghĩ cũng lạ thiệt.

Mới hôm 22 Juillet rồi đây, chú Xà-trí Massamiamchetty dẫn tên đầu bếp của chú là Sinnayha, ngồi xe ngựa của tên Võ văn Hương xuống làng Dĩ An (Giadinh) mà đòi bạc.

Khi đòi được 300 $ rồi, lúc ấy đã ba giờ chiều, ba cậu mới lên xe nhằm Biênhòa trực chỉ. Xe chạy lóc cóc tới con đường quán bạt số 1 tại chỗ 22 km 300, xảy có một bọn ăn ăn của vị Đại vương nào chẳng biết, núp trong bụi rậm nhảy ra, tay cầm dao mắt hầm hầm, áp lại đón xe làm dữ.

Massamiamchetty ý mình mạnh mẽ, nhảy ra chống cự, bị bọn ấy chém trúng chơn và trúng tay mặt nên thất kinh chạy tuốc. Anh ta bỏ lại một cây đờn, và một chiếc cà rà giá đáng 10 $. Còn tên đầu bếp và tên đánh xe bị bọn ăn cướp nắm đầu, lục lưng rinh trọn 20 $. Khi chúng nó ăn hàng rồi kêu nhau buồm hết, chúng đó ba cậu mới mò lần về Biênhòa, tới thăm thì với ông Cò đầu dưới gốc gọn...

MÒ CHA CÁI ÁO NÀY

Châudốc. — Đêm 29 Juillet, tên Đạo chích Nguyễn văn Giàu « tên Giàu mà còn đi ăn trộm » độn nhập vào nhà thầy Điền đường Phan-thanh-Giản ở Châudốc mà trộm hết một mớ quần áo. Bộ thằng ăn trộm nầy không có thờ Tổ nên mới trộm đồ của phạm-nhân, vì nếu nó đi làm đám nào rồi bị chúng chém chúng đâm, lết đầu tới nhà thương thì ai bắn bổ cho nó? Hễ nó đại như thế nên qua đêm 21 Juillet, lối 8 giờ, thầy Minh đi chơi trước rạp hát, xảy gặp nó mặc cái áo của thầy, thầy chạy kêu chú Cai gạt đường tới nắm chóp. Dắc qua ông Cò hỏi nó thì nó khai thiệt sự tình nên đem giam vào khám. Lúc vô tới khám đường, Nguyễn văn Giàu xé nát cái áo rồi chửi:

Mò cha cái áo khốn nầy,
Ở 10 ở rạt cũng vì mầy áo 51!

VỊT KHÔNG BIẾT LỢI!

Người ta thường gọi lính sơn-đa là gà, còn bọn mạch-lô là vịt, nên tôi mới nói « vịt không biết lợi! »

Mới hôm 23 Juillet, lối 9 giờ rưỡi sớm mai, chiếc tàu lục tỉnh « Khmer » chạy vừa tới ngan Tòa bố Châudốc chẳng biết rủi ro làm sao mà tên mạch-lô Lưu Thừa, 35 tuổi, lọt tuốc xuống sông rồi chìm ngâm.

Ngưu tàu lại lo vớt con vịt ấy, nhưng bởi vịt không biết lợi nên bị Hà-Hà bắt về làm thịt uống rượu cho ấm!

QUÂN ÁC THIỆT

Vinhlong. — Tên Trần văn Nở ở làng Phú bình, quận Chợ-lách (Vinhlong) có cất một cái chòi trâu giữa đồng để cho trâu đục mưa trốn nắng.

Ngày 21 Juillet, xảy có một bọn ăn cướp tới bắt nó trói vào cột và nhét khăn vô họng rồi bắt 6 con trâu cỡi đi biệt tích.

Qua ngày sau có người đi ngan thấy tên Nở bị trói bên lại gần mà coi, té ra nó đã chết ngột hồi nào, thật đáng thương hại quá.

TIN MỪNG

Bổn-báo mới hay tin mừng rằng: Hôm ngày 26 juillet nầy M. Bùi hữu Hạnh, Thơ-ký sở điện-báo Vinhlong đã kết nghĩa cung lịnh ái ông Hương chủ Công ở Tam-bình. Nhơn dịp bổn báo xin để lời mừng cho M. Bùi-hữu-Hạnh và Madame Châu Trên con cô Châu-Trên nào Ấn!

B. B.

MỘT TIỆC VUI VẺ

M. Bùi-hữu-Hạnh, Thơ-ký sở Điện-báo Vinhlong, hôi duyên cùng lịnh-ái ông Hương-chủ Tam-bình, nhơn dịp có thiết một tiệc đãi thân-bằng cố hữu, đến luôn Champagne, M. Nguyễn xuân-Quan thay mặt cho chư-hữu có đọc một bài chúc mừng như sau nầy:

Thưa các ngài,

Tôi vốn là kẻ bất-tài nhưng hôm nay dám tánh bạo dung nói đây là vì tình nồng nàn của tôi đối cùng bạn tôi là M. Bùi-hữu-Hạnh nên tôi không thể nào làm ngơ cho đành. Vậy tôi xin các ngài lượng xét mà dung cho kẻ bất tài nầy.

Thưa quí hữu,

Hôm nay là ngày quí hữu kết nghĩa sắc cầm, anh em chúng tôi lấy làm hân hoan lắm, vậy tôi xin thay mặt cho anh em đồng ty mà chúc cho quí hữu bền nghĩa tóc tơ; trăm năm chồng hòa, vợ thuận, sanh con đẻ cháu cho nhiều hầu thêm giòng giống con nhà Nam-Việt mai sau nầy! Cái vẻ lạc thú chốn gia đình sẽ từ đây làm cho bạn phấn chấn và hăng hái mà đua tranh với đời.

Về phần tôi xin có ít lời để tỏ tấm lòng hoan hỉ riêng của tôi đối cùng quí hữu. Ca dao ta có câu: « gái lớn lần sớm định đông sàng, trai tuổi cả tua cầu nam giáng »; đông nho có câu: « quân tử tạo đoan hồ phu phụ » lại có câu: tính ái quốc do ở nghĩa gia đình mà ra. « Ấy vậy làm trai ai mà chẳng phải chăng đó vợ, vợ là mối tạo đầu của người quân tử, chốn gia đình đặng êm thấm thì ngoài ra người quân tử mới có thể lo lắng việc đời: Huống chi ngày nay cái trách nhậm của người đờn ông nặng như núi Thái sơn, rộng như biển nam hải; nếu trong nhà đã có đờn bà chủ trương thì việc ngoài đờn ông mới có thể lo châu tất. Lại thêm đạo vợ chồng còn nhiều đều lạc thú khác, vì người ta nói người vợ hiền có thể làm cho chồng quên lúc cực khổ, khi sầu não. Ấy là một món thuốc vô giá của người đờn ông.

Về phần quí hữu, tôi đã rõ biết tánh tình và cử chỉ của quí hữu, tuy còn tuổi thanh-niên, nhưng quí hữu rõ đạo làm người, tôi thường thấy quí hữu xử nghĩa nhiều việc đáng khen. Nội đây có nhiều ngài biết tánh tình của quí hữu nên chẳng không cho lời tôi nói đây là quá đáng. Về phần quí phu nhơn, trộm nghe vốn con nhà phiệt duyệt trâm anh, việc gia đình giáo dục đã được hoàn toàn, thì bề tứ đức tam tòng lẽ chi không vẹn. Trai đã đáng nên trai, còn gái thì trọn phận gái, tưởng không nói ai cũng biết rằng: cảnh gia đình sẽ trong ấm, ngoài êm, ấy cõi tiên nơi phàm là ở đây, vẻ vang thay cho hai họ! Hạnh phước thay cho hai vợ chồng!

Vậy xin [illegible] ngài đồng tôi nâng cạn ly rượu mừng cho vợ chồng M. Bùi-hữu-Hạnh một lần nữa:

Trai anh hùng, gái thuyền quyên,
Phỉ nguyền sánh phụng, đẹp duyên cầm rồng.

MỘT NGƯỜI DỰ TIỆC lai cáo

Tiểu Thuyết

« DUYÊN PHẬN LỬ LÀN »

Tôi có gởi bán ở các gare xe điện từ Chợ-lớn tới Bà-chiểu và nhà bán sách Lê-Mai. Như ở lục tỉnh ai có mua sỉ và mua lẻ, xin viết thơ cho M. Đoàn văn-Hai, Nhựt-Tân-Báo.

Lời rao

Một số vốn 80.000 quan để cho vay mà có thế vươn đất nhà cửa.

Có bán một cái xe hơi hiệu *Renault* 10 mã lực kiểu 1923 còn tốt lắm.

Xin hãy do nơi Bổn-quán mà thương nghị.

Vụ bán đất ở Camau

Y như lời rao trước, nhà nước đã bán đất làng Tân-Duyệt hạt Bạchiêu. Chẳng có đến chi lạ.

Đất ra giá 100$000 mà bán được 279 450 $ bỏ đồng ra mỗi mẫu là 30 $. Không có ai xin nhập các lots đất lại.

Người mua đều là người bổn quốc ở miệt ấy, chỉ có ba người tây, một người ở Saigon, một người ở Camau và một người ở Soctrang.

COURS DE DACTYLOGRAPHIE

NGUYEN-VAN-MUI

10, Rue Martin des Pallières, 10

En face de la gare de Dakao

SAIGON

Nam-nghia-loi dit Thai-son-qua

DENTISTE

ANNAM TRONG RĂNG

110, BOULEVARD BONNARD, 110

Chợmới Saigon

TRƯỜNG HỌC

Huỳnh-công-Phát

SAIGON

Tựu trường: Sớm mai ngày thứ hai 17 Août 1925, nhằm ngày 28 tháng sáu Annam năm Ất sửu.

Kỳ tựu trường nầy, bổn trường mở dạy NĂM THỨ NHÌ BẰNG CẤP TOT NOHIÊP (2me Année du cycle complémentaire). Năm tới nữa sẽ có lớp 3me Année.

Hội thi CẤP BẰNG SƠ-HỌC NGÀY 6 JUILLET rồi đây (Certificat d'études primaires franco-Indigènes), Bổn-trường chọn đi thi 30 trò, đậu 21 trò, kể tên sau đây:

Tôn ngọc Chắc Cầnthơ	Ng. v. Xôi Saigon
Huỳnh cg. Hiền Baria	Ng. v. Nhung »
Huỳnh v. Louis Giadinh	Ph v. Lý Nhatrang
Ng. v. Trí Baria	Thái v. Hơn Saigon
Ng. tấn Lợi Soctrang	Lê v. Cung Sadec
T. quốc Hải Rachgia	H. v. Hiệp T.-d.-m.
Ngô Lôi Mytho	B. v. Thắng Longx.
Ng. v. Giỏi Pnompenh	Lê v. Cừ Sadec
H. v. Thanh Baria	T. v. Bên Soctrang
H. v. Khiêm Baria	Ng. v. Quyện Rachg.
Ngô Tô Mytho	

Còn hội thi CẤP-BẰNG TIỂU-HỌC NGÀY 15 JUIN qua rồi (Certificat d'études élémentaires indigènes). Bổn trường cho đi thi 77 trò, đậu được 75 trò.

NOTA. — Học sanh mới muốn vào học nơi Bổn-trường, xin viết thơ trước, đặng Bổn trường dể giành chỗ cho, và gởi điều lệ Bổn trường cho mà biết.

H. DELPEYRAT

Khi trước là Hãng E. POURTOU

Số nhà 83bis, 35, 37, 39

đường Amiral Dupré Saigon

RƯỢU CHÁC, RƯỢU MẠNH

RƯỢU KHAI VỊ, RƯỢU TIÊU-BỔ

Tru'ò'ng-tu' NgUYỄN-PHAN-LONG

Saigon, Đường Legrand de la Liraye, từ số 204 tới 214

Bực trung-học, dạy đặng lấy bằng cấp tốt-nghiệp (Diplôme de fin d'études complémentaires), có ba lớp: năm thứ nhứt (1ère année), năm thứ nhì (2ème année), năm thứ ba (3ème année).

Có ba vị giáo-sư Langsa dạy: một vị bác-vật (ingénieur) trường École des Arts et Manufactures, một vị cử-nhơn văn-khoa, một vị tú-tài — và ba vị giáo-sư bổn-quốc: một vị tú-tài và hai vị có học trường Cao-đẳng Sư-Phạm Hànội.

Bực sơ học, dạy đặng lấy bằng-cấp tiểu-học (certificat d'études élémentaires) và bằng cấp sơ-học (certificat d'études primaires), có ba lớp: lớp nhứt (cours supérieur), lớp nhì (cours moyen) và lớp ba (cours élémentaire).

Có giáo-sư chấm dạy ban-ngày, tối lại dạy thêm nữa.

Trường mới mở chưa đặng hai năm (15 Septembre 1923) mà năm ngoái (1924) đã đặng 40 trò thi đậu bằng-cấp sơ-học rồi. Năm nay trường cho 54 trò đi thi bằng-cấp tiểu học thì đặng 52 trò đậu. Còn thi bằng-cấp sơ-học, tuy khó, làm cho thí sanh bị rớt rất nhiều, nhưng trường cho 36 trò đi thi cũng đặng 29 trò đậu.

Bởi vì tiếng Langsa rất cần cho con nhà Annam, nên trường chuyên dạy rất cần-mẫn, học trò học mau tấn-tới.

(Tựu trường ngày chúa-nhựt 4 Août 1925 (rằm tháng sáu Annam)

Chư quí vị có muốn cho con cháu học tại trường thì xin viết thơ cho M. Nguyễn-phan Long, Đốc-học trường, 204, Rue Legrand de la Liraye, Saigon, đặng hỏi điều-lệ của trường.

Riêng một mình làm đại-lý

tủ sắt hiệu « BAUCHE »

ở miền Viễn-đông

nầy mà thôi

L. JACQUE et Cie

Cho các bạn hàng hay

rằng có một mình xưởng

L. JACQUE et Cie

có đủ đồ khí nghệ và thợ giỏi để sửa

những tủ sắt hiệu « Bauche » mà thôi.

Coi chừng!

Đừng tin những thơ bổn quốc, họ không tài gì sửa được tủ sắt hiệu « Bauche » mà họ lại phá cho hư thì có.

Đồ âm công kiểu văn minh hợp đạo khiên hoặc đi xe hơi cũng đặng của Huỳnh-trí-Phú đã chế tạo ra hơn 10 năm rồi lục châu đều biết tốt và đẹp nhứt trong nước Annam, nay dọn đồ cho mướn tại Cholon đường Cây-mai số nhà 33 và 33 bis cần dùng xin đánh dây thép hoặc gởi thơ nội trong một ngày sẽ có đồ đem đến tận nơi chờ bằng xe hơi không trễ, giá từ 100$00 sắp lên sẽ có đồ đi xứng đáng

MUA MỘT LẦN MỚI BIẾT

Thật vậy. Muốn biết tiệm nào bán rẻ phải cô mua một lần mới biết được. Chúng tôi chẳng hề dám khoe khoan, song chúng tôi dám hứa cho rằng tiệm chúng tôi vẫn bán rẻ hơn các nơi mà cách tiếp đãi quí khách cũng hết tình niềm nở.

Tại tiệm chúng tôi có bán đồng hồ CARILLON WESTMINSTER đủ thứ đẹp lắm. Có bán máy hát xoàn và kiểm, đủ kiểu, máy thật tốt, và có trữ đĩa hát cải lương nhiều bài bản. Cung có trữ nón Casque hiệu «COQ GAULOIS» thật nhẹ thật khéo và «FORME ANGLAISE» thật chắc thật bền, có nhiều đồ bằng pha ly như bầu đựng nước, ly, và đồ Aluminium tốt lắm. Chúng tôi lại có trữ bán các thứ đèn, bọng Huê kỳ, chưa cầm thạch, cao cổ, thấp cổ, có hoa lý da tây, có đồng hồ rẻ, đồng hồ tay, và trái quít, cạy rất đáng giờ máy móc bền bỉ, nên có giấy bảo lãnh 5 năm.

Tiệm chúng tôi có làm Đại lý giày tây hiệu «ÔNG CỌP» là thứ giày của hãng Richaud bán lúc trước, có áo sơ mi, cols, régates, nouds, vớ tơ vớ chỉ, đủ các thứ màu, lại có nhiều thứ áo Pardessus cao su và gabardine, đã chắc mà lại rẻ nữa.

Tiệm chúng tôi có bán xe máy hiệu C A P, là thứ xe thiên hạ ưa dùng hơn hết, vì nó chắc mà nhẹ, và giá mỗi cái có 48$ thôi.

Chư tôn ở lục châu có dịp đến Saigon xin mời đến xem cửa hàng chúng tôi một lần cho biết, chúng tôi lấy làm hoan nghênh lắm. Và nếu muốn biết ở đâu bán rẻ xin cứ đến.

BAZAR PHAN-THANH-BIÊN
số 54 đường Viénot
giáp phố Chà bán vải ngan Chợmới Saigon

Công-ti Quản-hạt đại thương
Công ti nặc-danh vốn 30.000.000 quan

Grands Magasins Charner
SAIGON

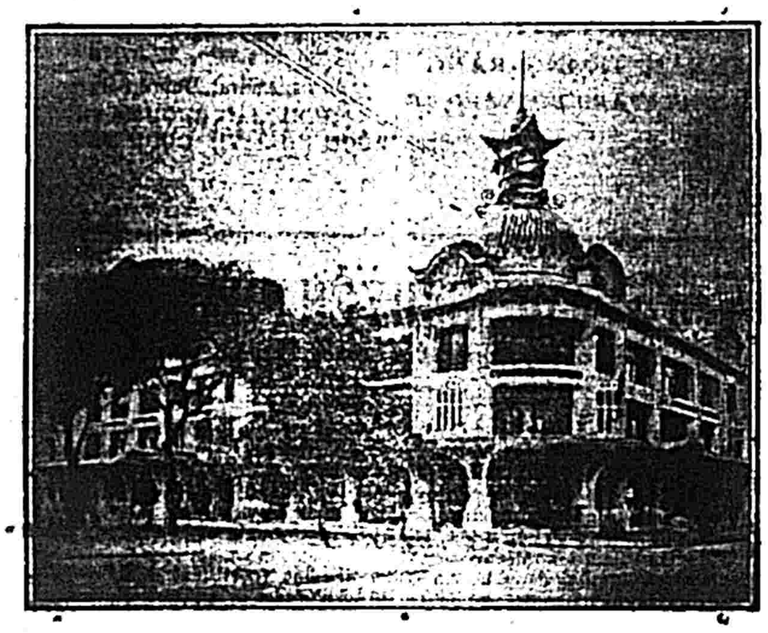

Bửa thứ bảy 1er Août đến 10 Août

BÁN ĐỒ QUẢNG CÁO RẤT NHIỀU

Dầu thơm — Son phấn — đồ vàng — giấy mực — đồ trong nhà — đồ đồng sắt — đồ pha-ly — đồ dùng về việc vệ sanh — đồ chụp hình — đồ hút thuốc — đồ thể-thao — bố trắng — áo sơ-mi — nón đàn ông — Giày giếp.

PHÒNG GỌT MÓNG TAY
PHÒNG UỐNG TRÀ — QUÁN RƯỢU ĐIỆU HUÊ-KỲ

CÓ NHẠC { Thứ năm chiều từ 4 giờ 45 tới 6 giờ 45 / Chủn-nhựt sớm mai từ 9 tới 11 giờ

XIN ĐẾN COI CÁC KỆ CHƯNG HÀNG
XIN COI SÁCH IN CÁC MÓN HÀN

NÊN THỬA DỊP BẠC LÊN CAO

Sự chắc thật làm nên sức mạnh của bổn hiệu

Điện-tín : MAGCHARNER — Dây thép nói { Nói lại sở quản lý số 140 / Nói lại sở buôn-bán số 543

Thùng thơ số 528

Ai muốn có lời nhiều?
Ai muốn có đồ tốt mà giá rẻ ??

Những nhà buôn Annam mình, người nào muốn có lời nhiều mà được tiếng bán rẻ thì hãy sỷ hàng của CHIÊU NAM VIỆN ở đường Vienot số 56 mà bán lại thì có lời nhiều chẳng sai, tiệm nầy bán sỷ rẻ hơn các nơi. Còn người mua lẻ muốn có đồ tốt mà giá rẻ thì cũng lại tiệm CHIÊU NAM VIỆN mà mua.

Cùng một giá thì đồ của CHIÊU NAM VIỆN tốt hơn
Cùng một thứ thì giá của CHIÊU NAM VIỆN rẻ hơn

Tiệm nầy bán những là : Máy hát từ 35$ sắp lên, đĩa hát, đèn dầu chưng cầm thạch, từ 8$ sắp lên 18$, chưng nickel từ 1$, 80 tới 6$, đèn treo vách từ 1$20 tới 1$80, đèn manchon thứ 20$ thứ 30$, đèn marchon treo 26$; kiến mắt gọng vàng từ 1$50 tới 2$40, gọng dồi mồi 6$50. Đồng hồ reo hiệu tây, thiệt rẻ 2$50 một cái ; đồng hồ để bureau 6 phân 1/2 8$50, đồng hồ Régulateur 20$ đồng hồ CARILLON WESMINTER thiệt gốc 72$, đồng hồ bỏ túi bằng vàng Huê kỳ có giấy bảo lãnh chạy 5 năm 15$, bằng bạc hiệu blanc bảo lãnh 8 năm, chạy 8 ngày ; 8$, thứ coi ban đêm được : 8$50; Đồng hồ đeo tay bằng vàng Huê kỳ hiệu CARR 8$, lược may mùng, thước địa lộ xếp dụng khổ 2m40 : 0$90 một thước, khổ, 2m25 1$ một thước nón nỉ bia nhỏ từ 3$ tới 5$50, bia lớn từ 3$80, tới 6$, v. v., còn nhiều món khác kể không xiết. Còn hàng Tao tùy theo giá chợ.

Thơ gởi thì đề cho : PHAM VAN NGỌC,
Directeur de la maison CHIÊU NAM VIỆN, 56 rue Viénot Saigon
Téléphone 565.

A. DENHOLM
N° 36-38, Rue Lefèvre N° 36-38
SAIGON

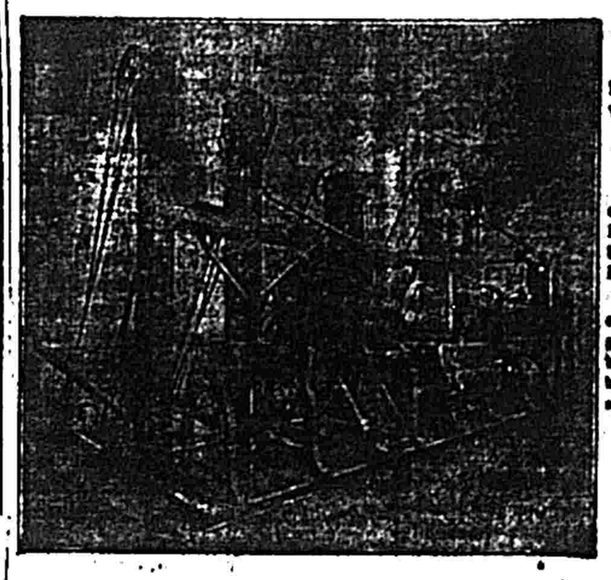

MÁY XAY LÚA GẠO
Đã triển lãm cả thảy máy từ 10 tấn cho đến 100 tấn ở tại Đông-Pháp.
Gom hết thảy chẳng vì mọi gạo xay ra đều bao nhiêu và sự hao bể chạy theo máy mau.

NGUYÊN GIÀN MÁY — ĐỒ PHỤ TÙNG — ĐỒ THAY ĐỔI — DÂY TRÀN EMERIE — VÂN VÂN — MÁY LÀM DẦU, LÀM ĐƯỜNG — MÔ-TEU NỒI SÔ-DE V. V GIÁ PHẢI CHẲNG

BAZAR GIAO YÊN Phạm-văn-Hiền prop.
106, Boulevard Bonnard, Saigon

Giá ít món hàng

Kiến ovale à kheo	5$00	Jardinière int. vert bl.	8$75	Tâu bườm nacre Récl.	3$20
Surtout ovale	4 50	Plateau p. jardinière	8 75	Máy bay bronze Récl.	0 65
Porte fleur 2 cornets	2 50	Jatte tường tợ coupe	5 00	Fleurs p. jardinière R.	0 15
Porte fleur 1 cornet	2 40	Hộp al. để d hộp sữa R.	0 40	Mousse paquet R.	0 15
Service liqueur uni	4 50	Hộp đựng vàng laqué R.	1 95	Porte montre argt.	1 90
Service liqueur décoré	5 50	Hộp thuốc xỉa laqué R.	0 38	Service fumeur al R,	1 20
Service liqueur taillé	5 50	Hộp để thuốc annam R.	0 65	Bluh mực 1/2 cris R.	0 5
Pendulette argenté	5 50	Vase suôn đích bầu 0,80	2 40	Faux col 0,30 à	0 6
Pend argt. réveil	8 00	Bottines Halm. noir R.	6 90	Nœud à nouer 0,60 à	1 2
Coupe để bánh v. coul.	2 50	Soulier Richelieu verni	7 50	Régate à nouer 0,80 à	1 60
Đĩa để bánh 2 thứ	1 90	Soulier richel. jaune	6 90	Nón nỉ large, bord 3,50 à	7 9
Seau à glace argt.	2 80	Soulier rich. chev. gl.	6 50	Casque rond trắng	4 6
Bầu carafe taillé	2 50	Đồng hồ car. wes. o g.	32$ 65$	Casque colon long	6
Mâm alu. 2$30, 2$80,	3 30	Đồng hồ car. w. 8 g.	75 00	Casque Dûrbar nỉ 5,50	6
Hộp đựng vàng 0$75 à	1 00	Horl. car w. 8 g. 2=50	2 00 00	Vase Cornet d'oiseau	1 5
Chen đựng cao khô	0 45	Chậu marb. 4 bộ câu	9 50	Vase miệng tùm	1
Surtout 4 cor. Réclame	4 80	Jard. int. vert 32 c. m	5 00	Fleurs artificielle 0,08 à	0 6
Surtout 3 cor Réclame	4 00	Encre stylo waterm. R.	0 30	Lampe haut parfaite	5
Surtout 1 cor. Réclame	2 80	Xà nhà du thứ 0,08 à	0 50	Lampe basse décorée	2
Quart alum Réclame	0 20	Fume cigarette amb. R.	0 30	Lampe basse Réclame	1 9
Seau p. chamb. Réclame	1 95	Legumier để cơm 0,75	1 00	Carafe cristal Réclame	2 40
Loto 48 cartes Réclame	1 00	Hình football bronze	20 00	Verre à pied cris bord R.	0 5
Jeu course ch. Récl.	1 95	Album p c. p. 100 pl. R.	0 60	Hình Napoléon br. 2,00	2 5
Lion bronze Réclame	2 50	Porte journ. laqué R.	1 50	Hình Napoléon biscuit	2 20
Etui cigarette cuir	1 80	Chaîne montre 1,90 à	2 50	Barrette filette 2 thứ R	0 1
Ống bơm con nít 0$60 à	1 10	Khuôn bánh ích hiểu	0 09	Áo quần matelot có sọc	4 60
Val, cuir jaune 12$00 à	18 00	Vase coul. mạ đồng R.	0 75	Áo quần matelot nỉ	3 50
Hộp chữ in caout. Récl.	0 80	Vase chg nick. paysage	5 00	Áo quần filette broderie	2
Phấn đ. mặt voyage R	0 20	Casquette drap	1 00	Khăn choàn velours	3 00
Mền nỉ trắng 2=20x2,45	17 00	Nón rom con nít	1 80	Khăn choàn laine trắng	3 50
Mền nỉ sọc 2=20x2,45	15 00	Mền gòn có bông	3 50	Carte postale 0,01,	0,03 0 05

Envoi contre remboursement à l'intérieur

Gởi mà món nào không vừa bụng, có trả lại, ông vui lòng tiếp lấy

BAZAR GIÁO YÊN lãnh nhuộm đồ hàng, bận cũ rồi, nhuộm inh đồ mới

Mandat quí khách có gởi cho B. Giáo Yên, xin biên cho Phàmvanhien lãnh

Cũng còn nhiều món hàng khác, ít chỗ kể không đủ

Hộp thuốc xỉa aluminium mới lãnh ký tàu nầy 0$40 và 0$30, sục giá 0$35 và 0$28

NHÃN CON BEO MÀU ĐỎ

THÙNG BA-RÍT MÀU VÀNG

Rượu Chác Đỏ
"Rivesaltes"
VIN ROUGE SUPÉRIEUR

Rượu Chác Trắng
"Courtelet"
VIN BLANC SUPÉRIEUR

Tốt thượng hạng có ngon hơn các thứ nhãn hiệu khác.

Chư-tôn có mua rượu chác hoặc đỏ hoặc trắng, hãi nài cho đặng nhãn « CON-BEO » *màu đỏ*, nhãy trên thùng « BA RÍT » *màu vàng* như trên đây vậy, mới là rượu chác thiệt tốt, thiệt ngon của Bổn-hãng, kẻo lầm thứ giả mạo tốn tiền mà vô ích.

Có gởi bán, tại Saigon-Cholon và khắp cả Lục-Tỉnh Tiệm nào đều có trữ bán sỉ và bán lẻ.

BÁN TẠI TIỆM
Trần-quang-Xuân
158, rue d'Espagne (chợmới)
Saigon

Đàn-điện bổ tuổi có plies
Đàn xemáy, đàn rọi đủ thứ
Plies bên Tây mới qua thật tốt
Các đồ tạp hóa và giày dép Bắc kỳ giá nhẹ.

ANCIENNE MAISON PHÚ-TOÀN
ĐÓNG GIÀY TÂY VÀ ANNAM
LÊ-VAN-BEN
CHỤP HÌNH VÀ RỌI HÌNH RA LỚN
— SAIGON —
47-49 Rue Amiral Courbet (Halles Centrales)

Duy-Xuân ẩn quán
Tại đầu cầu sắt Sadec

Có in đủ các thứ thơ, tuồng, truyện, sách, bằng chữ Langsa và quốc-ngữ. Có in sổ bộ, các thứ giấy tờ về việc mua bán, các thứ danh thiệp, bao thơ, thiệp tang thiệp mời đám cưới v.. v...

Có bán đủ các thứ giấy, viết, mực, bao thơ, ngòi viết, thước gạch, gôm, viết chì và đủ thứ sách vở cho học trò các trường dùng.

Mỗi món đều bán rẻ hơn các nhà in khác.

Duy-Xuân ẩn-quán,
kính mời.

TRAN-LONG
TIEM ĐÓNG GHẾ MÂY
BOTINIER
Réparation des Raquettes
Rue Turc n° 14
SAIGON

Tiệm tôi lập ra đã hơn 17 năm rồi. vẫn có một nghề làm ghế mây theo kiểu Hồng - kông, ghế dài, nghế dựa, ghế ngồi, lớn có nhỏ có, đủ thước, đủ dạng rất khéo rất đẹp. Có sửa vợt mây, đồ đánh trái lăng : giá rẻ hơn các tiệm khác. Xin liệt-vị đến chơi tôi vui lòng tiếp đãi

Trần Long, *Cầu bạch.*

Tiểu-thuyết

MÙI GƯƠM CỦA NGƯỜI HIỆP-KHÁCH

Dịch giả : NAM-KIỀU

HỒI I

Cầu Thăng-bình nghĩa-sĩ trao gươm
(Tiếp theo)

— Xứ nầy không có ai, phải đi đến phủ Khai-phong tỉnh Hà-nam mà kiếm, thì tự nhiên sẽ gặp một người rất kỳ dị, Bần-đạo ngày nay đáng lẽ cùng đi với Công-tử mới là phải, song vì có chút việc cần, không thể đi được. Nói đoạn, vượt mình ra đi. Nãn-Loan chưa kịp tạ ơn, lại có mời ở lại không được. Khi lâm-biệt Tư Mã Ngao chỉ dặn lại rằng : Công-tử thế nào cũng chớ phụ ba lưỡi kiếm của bần đạo nầy ! Nãn-Loan cúi đầu khóc nói : đệ-tử xin y theo lời thầy dạy. Đoạn chắp tay từ-biệt, về nhà cùng với người lão bộc thương nghị, muốn qua Hà nam kiếm khách anh-hùng, song ngặt vì đường xa xuôi lại tiền lộ phí không sẵn, không biết làm sao mà đi được. Người lão bộc nói : Công-tử thế nào cũng nên đi một chuyến, song nay đã gần hết năm rồi, thôi hãy đến sang giêng sẽ lại khu xử. Nãn-Loan y lời.

Ngày lại tháng qua, năm cũ đã lần lần đi khỏi, khắp dân gian đều hiện ra cái vẻ rộn-ràng tấp-nập mà tiếp đón chữa xuân.

Rõ thiệt là :

Xuân lại xuân đi xuân mãi mãi ;
Tết nầy hết khéo tết luôn luôn.

Ngày tết đã qua ; tháng giêng gần hết ; Nãn-Loan bảo người lão-bộc rằng : nay đã đến kỳ ta khởi hành rồi vậy ngươi tính sao ? — Lão-bộc nói : Công-tử làm ơn cho người rất nhiều, nay sao không đến nhờ họ giúp đỡ món tiền hành-lý cho.

— Bây giờ đem chuyện cùn-khổ nói với người ta thì khó chịu lắm.

— Công-tử bắt tất phải nói, đỡ tôi đi nói thay cho.

— Thôi thế thì ngươi cứ đi mời các người ấy lại đây cũng được—Nãn- lão-bộc đi được một lát, đã thấy hơn bốn mươi lã-lượt kéo nhau đến Tử-đường, cùng Nãn-Loan thi-lễ; rồi theo thứ tự cùng ngồi. Mọi người đều hỏi : chẳng hay Công-tử cho gọi chúng tôi có việc gì ? Nãn-Loan chưa kịp trả lời thì lão-bộc đã đứng bên, thưa rằng : ông chủ tôi nay mời các ngài tới đây, cũng không có chuyện chi khác, chỉ vì có một người thân quyến tại phủ Khai-phong tỉnh Hà-nam, mấy năm nay chưa từng thăm hỏi, bữa trước có tin về mời chủ-nhơn tôi qua chơi song vì đường sá xa xuôi, lại tiền hành lý không sẵn, nghỉ đi nghỉ lại, không còn cách nào, vậy tôi tưởng chỉ còn trông cậy về phần các ngài, xin các ngài đem lòng giúp đỡ, sau nầy sẽ xin hườn lại từ-tế, chẳng hay các ngài có bằng lòng cho không ? — Mọi người đều đứng dậy nói rằng : chúng tôi chịu ơn của Công-tử, thiệt như trời cao đất dày, đáng nghĩ không có dịp nào báo-đáp được. Nay Công-tử gặp hồi cùng quẫn, chúng tôi há để ngồi nhìn sao ! Rồi cùng nói chuyện : người nọ nói : ba má tôi ngày trước thọ ơn của Công-tử nhiều lắm ; người kia nói : tôi sở dĩ còn chứa quan nầy là nhờ Công-tử cả, kể ơn kể nghĩa lao-xao. Nãn-Loan nói : các ngài cứ kể những điều ơn-nghĩa nhỏ mãi, làm cho tôi chịu không nổi, mà cả đến món tiền các ngài giúp có lẽ tôi cũng không dám nhận. — Mọi người thấy Nãn-Loan nói thế, đều tạ lại mà rằng : câu chuyện của chúng tôi, thiệt là đường-đột, xin Công-tử tha lỗi cho. Vậy Công-tử định ngày nào khởi-hành, để chúng tôi xin thu-xếp. — Nãn-Loan nói : cám ơn các ông có lòng yêu đến, vậy nay mai tôi đi. Đoạn mọi người cáo-từ, hẹn đến ngày mai sẽ lại, Nãn-Loan tiễn chân ra đến ngoài cửa mới trở vào.

Đây nói về bọn chứng-nhân rủ nhau đến một chỗ tĩnh-mịch, cùng ngồi thương-nghị với nhau rằng: Nãn Công-tử là một người đại trượng-phu, chúng ta thọ ơn đã nhiều, bổn phận chúng ta là phải giúp đỡ. Vậy nay ai giúp đặng bao nhiêu, xin biện vào mảnh giấy nầy, để cùng gom nhau lại. Mọi người y lời, một lát cọng cả thảy được hơn 60 lượng bạc, đến bữa sau cùng nhau tới tử-đường họ Nãn, đem số tiền nói với Nãn-Loan, Nãn-Loan tỏ lời tạ ơn, chứng nhân đều nói : đó là bổn-phận của chúng tôi, sao gọi là ơn được. Rồi cáo-biệt ra về. Bữa sau các bạn-hữu nghe tin Nãn-Loan sắp đi xa, đều kéo nhau lại, kẻ ít người nhiều, quyên vào tiền lộ-phí, cọng được tới 20 lượng vàng. Nãn-Loan liền chỉnh-đốn hành trang, định ngày mồng hai tháng hai khởi hành, các bạn đều đưa rượu tiễn-biệt. Nãn-Loan sai người nhà làm lễ tam sinh tại tử-đường, và đến trước mộ phần tử cha mẹ, rồi trích ra một món tiền nhỏ giao cho người lão bộc coi sóc cửa nhà.

Bữa sau, hành-lý đã chỉnh-bị, Nãn-Loan đề hai lưỡi kiếm vào trong rương còn thanh kiếm long-toàn thì đeo vào mình, gạt nước mắt cùng các bạn và người lão bộc từ biệt rồi đi.

Ngày đi đêm nghỉ không máy bữa đã đến phủ Khai phong, bước vào quán trọ, dùng cơm nước xong xuôi. Bữa sau đi dạo chơi phố xá, để xem xét nhơn vật mà tầm khách anh hùng, đi đã cùng đường, mà chưa gặp một người nào đáng lọt vào mắt xanh người du lịch, dạo luôn mấy ngày nữa cũng chẳng gặp một ai. Một bữa đừng lại cửa phòng ngủ, hỏi tên bồi phòng rằng : ở đây có chỗ nào đi chơi giải-trí được không ? — Tên bồi phòng đáp : cách ngoài cửa Tây chừng hơn hai dặm, có một cái vườn, kêu là vườn Tranh-xuân, hiện nay trăm hoa đua nở, sao Tướng-quân không đến đó uống rượu ngắm cảnh, há chẳng vui vẻ lắm ru ! Nãn-Loan y lời, bèn khoá cửa phòng lại, dặn tên bồi phòng coi-giữ, rồi mình thì hỏi thăm đến vườn Tranh-xuân ngoạn cảnh. Bấy giờ ngoài đường, lũ năm lũ ba, nào cậu Vương-tôn ; nào cô thiếu-nữ, đều cùng nhau nô nức kéo đến vườn Tranh-xuân, Nãn-Loan đi theo sau bọn chúng nhơn, độ hơn một dặm, xa xa trông thấy vườn rậm như rừng, cửa vườn treo cái bản đề ba chữ « Vườn Tranh-xuân » rất lớn, phía sau có một dãy hành lang 88 toà nhà, giữa xây một cái gác lầu, trên gác lầu lại xây một cái đình đề ba chữ " *Tử hiên đình* ".

(*Còn nữa*)

NHỊ-THIÊN-DƯỜNG

DAI DƯỢC PHÒNG

38, Rue de Canton, 38 — CHOLON

Dây thép nói số 658 — Điện dây thép chỉ dẫn: Nhị-Thiên-Đường, Cholon

CÓ BÁN CÁC THỨ THUỐC CAO, ĐƠN, HOÀN, TÁN, RẤT THẦN HIỆU KHÔ SAU NÀY

PHỤ-QUẾ-BÁT-VỊ-HOÀN

Phàm con người mà thủy hỏa hòa bình thì ít hay sanh bịnh.

Bởi vậy cho nên phải dùng lục-vị là để nhuận thủy Phụ-quế là vật bổ hỏa mà điều bổ chơn dương.

Vì cái máy sanh hoạt đều do nơi trong hỏa, ở trong hai trái thận một điểm chơn dương gọi là mạng môn, tức là chỗ tướng hỏa ở mà gìn giữ lấy mạng người; cho nên người mà sanh yểu sống lâu, chết yểu, hoặc có thai cũng không đều do nơi mạng hỏa.

Thuốc nầy bổ bổ thận mạng chơn dương, giúp hỏa trợ tỳ, tiêu tán âm tà, thông trị chơn dương.

Những kẻ tinh huyết khô kiệt thường hay đau lưng mỏi cẳng, hoặc kém thủy mà sanh đàm rồi hóa ra chứng ho, hoặc nhức đầu xây xẩm, lỗ tai lùng bùng, chiêm bao di-tình, khô cổ ráo lưỡi, đau nóu nhức răng, xanh xao vàng vọt, hoặc thân dưới ngứa ngấm sanh ra ghẻ chốc vân vân, các chứng thảy đều dùng được.

Mỗi lần uống bốn chỉ, uống với nước muối mằng mằng.

Kị ăn cải trắng và những đồ lạnh lẻo ngưng trệ.

Chư tôn có mua thì hãy nhìn cái nhãn hiệu ông Phật mập của tiệm Nhị-Thiên-Đường thì khỏi lầm đồ giả.

Mỗi hộp giá là. . . . 0$35

ĐINH KHẤU LÝ TRUNG HOÀN

Thuốc hườn nầy chuyên trị nam phụ lão ấu, hàng trệ hỏa bất sanh, thổ dương hư khí nhược; hay đau xốc hông, trạo trực muốn mửa, tạng phủ bất điều ăn uống không tiêu; bịnh hậu khiếm bổ, mạng môn hỏa suy; tỳ hư vị yếu, đau bụng ỉa chảy; ăn uống chẳng ngon, hình thể mỏi mệt; ban đêm hay ho, ban ngày đàm nhiều; hoặc ăn uống quá độ mà sanh bịnh trung hàng; hoặc ăn đồ lạnh lẻo sống sít, ngưng trệ, rồi bất mửa; hoặc cảm hàng tay chơn rung rẩy; hoặc nguơn khí bất điều, tinh-thần suy kém, v. v... thảy đều trị được.

Phải dùng nước gừng lùi mà uống với thuốc.

Nói tóm một lời là thuốc hườn nầy có tài ôn trung phò dương; hễ uống nó được thường thì nguơn-khí điều hòa, tinh thần bội trương.

Bổn đường đã gần công tìm kiếm các thứ dược-liệu cho thiệt tốt thiệt hay phối hiệp lại mà chế ra thứ thuốc hườn nầy, thiệt là công hiệu như thần, bá phát bá trúng.

Chư tôn có mua thì xin phải nhìn cho kỹ cái nhãn hiệu ông PHẬT kẻo lầm đồ giả.

THANH-TÂM NGƯU-HOÀNG-HOÀN

Thuốc nầy chủ trị nam phụ lão ấu, thần linh mê sảng đàm chặn hoặc trúng phong trúng khí bất tỉnh nhơn sự, ngậm miệng cắn răng, con mắt lác lưng, tay chơn quíu rút, trúng thử phát nhiệt, ác khí xông nhâm phát cuồng nhảy nhót, giựt tay giựt chơn; nhiều nhảo ho hen, long óc nhức đầu; xây xẩm tối mắt, nhức nhối cả mình; hoặc bị sơn phong chướng khí, đau thắt ruột gan, phong đàm ngăn trệ, khí huất chẳng thông; thần hồn phách ám, năm ngủ chẳng yên v. v... Như thiết các chứng bịnh nguy cấp phải dùng thuốc nầy, ấy là một thứ thuốc khởi tử hồi sanh, phá nguy cứu cấp, công hiệu như thần.

Hễ uống nó vào thì thanh tâm trừ đàm, đã thông cứu khiếu lại tiêu trừ các dịch tức khắc an nhiên.

Chỉ như con nít mà bịnh kinh phong, cảm mạo phát nhiệt, sanh bịnh dạ dề, khó khăn sữa, tích trệ lâu bụng thảy đều dùng được.

Người lớn mỗi lần phải uống một hườn, như bịnh đau lâu phải uống gia bội; uống với nước gừng.

Con nít phải uống nửa hườn, nấu lá bạc hà lấy nước cho uống với thuốc, hoặc hòa với sữa mẹ cho uống, hoặc thoa nơi núm vú mà cho nó bú, hiệu nghiệm như thần.

Phương thuốc nầy từ được Tổ truyền đến nay, bổn đường bằng gia tâm nghiên cứu rồi chọn những thượng phẩm dược liệu tuân y theo phép chế ra mà làm hườn; uống chừng nào hay chừng nầy.

Kị ăn cá và rau cỏ sống sít lạnh lẻo và cũng kị đồ bằng sắt.

Đờn-bà có thai chẳng nên dùng

GIÁ

Hộp gồm 4 hườn. .	1$00
» 2 » . .	0 50
Hộp cây 4 » . .	1 40
» 2 » . .	0 70

NHỊ THIÊN ĐƯỜNG-TIÊU-THỰC-HOÀN

Chuyên trị như thiết các chứng bịnh thuộc về bao tử, ăn không tiêu, hoặc ăn đồ sanh lãnh rất nhiều, sanh ra bịnh no hơi, tích-tụ bàn thần đau bụng, lâu ngày làm cho thân thể gầy mòn yếu đuối, ăn uống không biết mùi. Uống thuốc nầy dần dần khai vị tán thực, trở nên tinh-thần khoái sảng, khí huyết điều hòa, thật là một phương thuốc chí bửu có danh trong thiên hạ.

CÁCH DÙNG

Dùng với nước trà;
Mỗi ngày uống 2 lần;
Mỗi lần uống 2 hoàn;
Uống trước bữa ăn 15 phút đồng hồ.

Giá mỗi hộp 10 hườn là: 0$60

AN-THAI-HOÀN

Thường người đàn bà có thai khí huyết suy yếu, không thể giúp dưỡng thai nhi, thì hay sanh ra bịnh ụa, nhợn, (ác-trở) chóng mặt, bàn thần, hễ nhẹ thì làm ra chứng tiểu sản, lạc sản, ấy cũng bởi khí huyết suy nhược vị khí chẳng hòa, làm cho thai nhi [illegible], ắt ma phải sanh những chứng bịnh hiểm nghèo, thậm chí không phương điều trị.

Bổn Đường nghiên cứu ra hoàn thuốc an thai nầy, cứu những bịnh kể trước đó xưa nay rất nhiều. Vậy những người đàn bà có thai nên phòng bị khi mới có các chứng kể trên đây, cho khỏi lỡi đạo hòa sanh của trời đất, và dùng thuốc nầy trước khi có thai thì không lo đều chi bất trắc.

Cách dùng. — Mỗi lần uống 1 hoàn, sau khi 2 bữa ăn, uống với nước trà. Giá mỗi hộp 2 hườn là. . . 0$30

BẠCH TRƯỢC-CAO

Thuốc nầy để trị các chứng bịnh lậu; hoặc đái gắt, lậu mủ, hoặc trắng, hoặc vàng, hoặc lậu kéo, lậu huyết chảy ra dầm dề, cứ theo phép mà dùng thì hết lại trừ dặng các chứng bịnh dọc.

Trị bạch đái hạ rất thần hiệu.— Kị thai.

CÁCH DÙNG

Mỗi ngày uống ba lần, mỗi lần nống chừng 1 muỗng uống cà-phê. Cử ăn đồ chiên xào, cay nồng nầy, rượu cũng không nên uống.

Mỗi hộp giá là. . . 0$60

Thiệt-nghiệp-xưởng

F. NAM

Đường Pellerin môn bài số 142-144

SAIGÒN

Bổn hiệu chuyên việc tu bổ máy viết, tủ sắt đủ kiểu.

Rèn sắt bông và các thứ kim khí rất huê lệ.

Sửa súng và đủ các thứ khí giới.

CHUYÊN NGHỀ. — Mài dao lớn nhỏ, mài kéo, dao cạo, vân vân, dùng máy điện dồi mài thật bén. — *Soudure Autogène.*

Rèn các đồ phụ tùng theo kiểu vở tầm thường và đúng chữ.

RÈN GIƯỜNG SẮT
VÀ ĐỒ DÙNG NGOÀI HUÊ-VIÊN
LÀM ĐỒ BẰNG SẮT

Cửa ngõ và rào sắt, cửa và rào sắt đủ kiểu để rào mả

Làm kiểu huê-mỹ và kiểu thường. Ổng khóa và chìa khóa thiệt chắc.

Có làm đồ thâu-lôi (paratonnerre) chế tạo và sửa máy móc xe-hơi, xe máy hơi.

Làm đồ gởi đi Lục-tỉnh

Công việc làm kỹ lưỡng mà giá rẻ.

Tiệm đóng xe

Sửa xe và bán đồ phụ tùng

đường Lưro môn bài 99 và 101 (Đất-hộ) Saigon

TRẦN-VĂN-HIỆP, chủ tiệm

Kính cùng Lục-châu quí khách đặng rõ: Tiệm tôi có đóng đủ kiểu xe như là xe mui, xe hai bánh, xe kiến, xe kéo, và cũng có bán các thứ xe cũ sửa lại chắc chắn; có bán đèn xe đủ kiểu, bánh xe cao-su bằng cây giá tị bên tây chở lại, cao-su đặt để thay trong bánh, kiến đèn tây, đồ bắt kẻ xe chiếc và xe song mã bằng đa tây rất khéo và chắc, có bán yên cỡi, chuông đạp hai tiền, bình để thắp đèn khí đá theo xe. Sơn xe. — và sửa xe

Cái xin quí khách có dịp đến Đất-Hộ xin ghé lại tiệm tôi một khi, trước coi công cuộc của tôi làm, sau có cần dùng món chi đa thiện mua giúp làm ơn, thì tôi rất cám ơn hạ cố. Còn chư quí khách ở xa muốn gởi thơ hỏi thăm món chi cũng giá cả tôi sẵn lòng hồi đáp

Chủ nhơn cẩn khái.

Xin ghé mắt ! ! !

TÁI PHÁT KHÁCH-LÂU
CỦA M. TRẦN-XẢO dit KHÁ

Kính cùng quí ông, quí bà, quí thầy, quí cô cùng lục châu quân-tử đặng rõ:

Bấy lâu nay tôi chẳn nghề sự chê khen thể cách của khách lữ, nên nay tôi chẳng nệ hao tốn rằng sửa lập một cái phòng ngủ hiệu « TÁI-PHÁT KHÁCH-LÂU » ở tại đường Tổng-đốc-Phương môn bài 44 và 46 Cholon. Phòng vì rất thanh-khiết lại sáng-sủa, và bát-mễ lắm; tiền phòng tài tình rất nhẹ hơn các nơi, cũng trả sai vật (boy) đốc dề khiến, quí-khách nghỉ nơi phòng đều đặng vừa ý.

Quí-chức thừa dịp đến Cholon xin ghé tại « Tái-Phát Khách-Lâu » tạm nghỉ thì sao sao quí-chức cũng đặng vui lòng. Đã ở gần gare xe-lửa Cholon-Mytho cũng là bến xe-hơi đi các nơi, tiện bề cho quí chức.

Tôi cũng có lãnh may đồ y phục theo kiểu Langsa và Annam đủ kiểu, lại có bán hàng Tàu, và hàng Bắc tốt nhứt hạng, và bán đồ nữ trang theo kiểu kiểm thời rất khéo. Trà những hiệu xe thiệt tốt là hiệu ALCYON, R. F. F, B. F. D. HIRONDELLE, DÉCÂ SPORT, C. A. F, DIAMANT, ROCHET, PHIÊNX, và có nhiều hiệu khác giá chừng 40$00. Lại có tiệm bán theo Epicerie, Mercerie và có bán rượu tây, bán lẻ theo consommation.

Có xe hơi hiệu de Dion Bouton 10 ngựa mới, kiểu kiểm thời năm 1925. Thừa để cho quí khách du lịch cho dễ.

Vậy xin mời quí ông, quí bà, quí thầy, quí cô, thừa lúc rảnh việc xin dời gót ngọc đến tiệm tôi, thì tôi hết lòng hoan nghênh thậm trọng.

Nay kính bạch,
Chủ nhơn: TRẦN-XẢO dit KHÁ

Ít được vậy ! !

TIỆM NAM-CHÂU KHÁCH-LÂU ở tại đường A-MI-RANH CUỘC-BE Saigon là nơi rất xứng đáng cho quí khách ở lục châu đến nghỉ. Mỗi mỗi đều thanh-khiết phòng thơ rộng rãi cho mướn tính giá rẻ lắm. Nước tắm không hết.

Boy sốt sắn để sai biểu.

Chủ khoan-hòa sẵn lòng giúp qui khách trong mọi đều ở cần.

Thiệt vậy. Qui vị đến nghỉ tiệm NAM-CHÂU đều được như ý cả.

LÂM-VĂN-ROI.
Kính mời.

ĐÈN LỬA KIỂU MỚI

THÁP BẰNG DẦU LỬA

Đèn lồng, đèn đứng, đèn treo
Bán tại tiệm
TRẦN-QUANG-NGHIÊM
206, đường d'Espagne Saigon

Thay cũ đổi mới

Kính cùng lục-châu quân-tử, cáo giới đồng bào đặng rõ. Bấy lâu cũng nhờ đồng-bào ra ơn chiếu cố, tưởng nghĩa thâm giao, nên mấy nhà khách-sạng của chúng tôi đến ngày nay đặng bền vững, còn thấy tân mới trong thương trường, thiệt là chung tài hết lòng hậu cảm quí khách.

Vì tình quyến thuộc càng lâu càng nặng nên chi phần đông trong quí khách đều muốn đến khách sạng của chúng tôi. Bởi nơi ấy cho nên số phòng càng ngày xem thành ra ít, khó nỗi bài dàn quí khách cho vừa lòng.

Vậy mấy khách-sạng của chúng tôi hiện là:

1° Nam-Thành Khách-Sạng ở đường Colonel-Grimaud số 21 và 23;

2° Nam-Trung-Khách-Sạng ở đường Alsace-Lorraine số 103 và 105;

3° Nam-Hưng-Thành Khách-Lâu ở đường Amiral Roze số 18 và 20, đều mở thêm rộng rãi sạch sẽ, ngõ hầu khỏi phụ tấm lòng hoài cố của quí khách trong lục-châu.

Mấy tiệm đều ở gần xe lửa Saigon-Mytho, Khách-hàu, chúng tôi sẽ hết lòng tiếp rước cho vừa ý đồng bào.

Nay kính
Quảng-hợ. M. Hiệp

THI-THƠ'

Tiệm thợ Bạc

NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier, ancienne Maison de Nguyễn-văn-Giáo
N° 15 rue Sabourdin Saigon.

Kính cáo cho quí ông quí bà rõ: Nguyên tiệm nầy trước của Nguyễn-văn-Giáo, đã qua phần rồi. Nay tôi là Nguyễn-văn-Thơm xin kế nghiệp cũng làm đồ nữ-trang theo kiểu kiểm thời, những là: trâm, chuyền, tiền, chuỗi, bông tai, nốc áo, vàng đôi, kiềng, neo bộng, neo đặt, đồng chiếc v... v... đều thứ theo kiểm thời cũng như ngày trước ấy.

Xin quí ông quí bà, muốn đóng món chi xin đến gót đến tiệm tôi, hay là viết thơ mà gởi cho bổn hiệu, thì tôi cũng hết lòng theo ý quí ông quí bà dặng mươn chi thì tôi cũng hết lòng cẩn thận mà gởi đến cho quí ông quí bà dùng.

Kính cáo NGUYỄN-VĂN-THƠM
Bijoutier 15, rue Sabourdin SAIGON

FABRIQUE DE CASQUE
FANTAISIE
Vente en gros et en détail
GRAVURE sur MÉTAUX et MARBRE

TRẦN-DUY-BÌNH
42, Boulevard Charner :: SAIGON

TIỆM LÀM NÓN ĐỦ CÁC THỨ
Bán sỉ và bán lẻ
Khắc các thứ con dấu bằng đồng, bản đồng và bản đá cẩm thạch

Bánh Quốc-Nữ

Xin chớ lầm tưởng bánh Quốc-Nữ cũng như bánh bán của khách-trú xưa nay; bánh Quốc-Nữ là bánh làm rất tinh khiết lại có beurre, sữa bò, chocolat và vanille, ăn không khi nào phá bụng.

Vậy quí ông quí bà, khi có dịp đi đám cưới, đám giỗ, tân quan, hoặc kỵ cơm chi chí, xin nhớ mua vài đồng bạc bánh lẻ hoặc năm ba hộp bánh nguyên, trước cúng sau đem ra đãi khách, thì rất đẹp mặt vô cùng.

Lại lúc đến kinh thành có việc, khi ra về xin quí ông quí bà, nhớ mua ít nhiều về cho bà con, em cháu, ngõ giúp giùm cho công nghệ gái nhà Nam được mau tấn phát.

Có trở bán tại nhà tôi, và tại tiệm bán hàng tây, hàng tàu, của chú tôi, là M. Nguyễn-khắc-Trương, ở đại lộ Bonnard số 82.

NGUYỄN-THỊ-THÀNH
Propriétaire de la Fabrique de Biscuits Quốc-Nữ
13 Rue Larrynière
Saigon

XƯỞNG THỢ MỘC CHẠM VÀ CẨN CỬA

M. Michel NGUYỄN-HIỆP-HÒA

SÁNG TẠO NĂM 1909

Xưởng chánh tại LAITHIÊU (THUDAUMOT) Quan 2 đường Đường mới sáng chạy đi ra

TIỆM NGÀNH CỔ TRỨ ĐỒ MỘN

1° Tại *Mytho* đường mới sáng, nơi bến tàu và xe-hơi; 2° Tại *Cần-thơ* đường mới sáng, ngay cửa tòa của khách-trú; 3° Tại *Travinh* đường cái, ngay Bến-đò; 4° Tại *Rạchgiá* đường mới sáng, nơi bến tàu.

Xưởng nầy có đóng sẵn đủ thứ bàn, ghế, tủ, võng, đều đóng toàn cây danh-mộc như: Trắc, Cẩm-lai và Gõ mà chế tạo nhiều kiểu khéo léo, thấp làm thật là tinh-xảo, không hề giá-dối. Bấy lâu danh tiếng, được chư quí vị bàn gần khen ngợi về sự kỹ-càng chắc-chắn rất vừa lòng.

Kính mời quí khách đến xem chơi, hoặc mua hay là đặt theo ý, tôi cũng lòng tiếp rước và hết lòng lo liệu.

Muốn biết về dây thép thì đề: NGUYỄN-HIỆP-HÒA, Laithiêu.

H. Humbert

78, Boulevard Bonnard

Máy hát **OPÉRA**

HÁT BẰNG KIM HAY LÀ SA-PHIA

Bữa 20 juillet sẽ lại tới:

N° 21 Hộp bằng cây hạch đào sơn vẹt-ni giá 166 quan

N° 23 Hộp bằng cây sồi sơn láng giá 260 quan.

N° 5 Hộp thật đẹp gỗ kôn lâm giá 250 quan.

N° 6 Hộp bằng cây sồi sơn láng giá 385 quan.

N° 7 Hộp cây hạch đào sơn láng giá 400 quan.

Có máy mới để sao tiếng hát.

Dĩa hát sa-phia hai mặt 30 c/m, hát và đờn giá 12 quan.

Dĩa hát kim 27 c/m, hát và đờn giá 11 quan.

Sa-phia mỗi cụt giá 2 quan.

Kim (mỗi hộp) 200 cây giá 3 quan.

Muốn bán

Một giàng máy ép dầu có những:
1 máy chặt dừa
1 máy ép dầu
1 thùng đựng dầu
1 cái máy sưo 45-50 ngựa

Bán giá rẻ, ai muốn mua, xin gởi thơ ngay cho M. Nguyễn-thanh-Liêm, 52 Rue Pellerin Saigon.

HOTEL D'ANNAM
Nam-Việt Khách-Lâu

N. 77 à 80 Boulevard Charner
9 à 15, Rue Catinat
hường Kinh-lấp, đường Catinat
SAIGON

HUỲNH-HUỆ-KỲ, Chủ tiệm,

Kính cùng Quí khách rõ: tôi dọn một tiệm cơ hiệu là HOTEL D'ANNAM (*NAM VIỆT Khách-Lâu*) phòng rộng mát và sạch sẽ lắm, cũng có dọn phòng ở từng dưới đất được vừa tiện Quí-khách, xin Quí-khách thừa dịp đi Saigon xin đến tiệm tôi mà nghỉ lấy làm thoải thả lắm.

Lại tôi mới mở thêm một giải phòng ngành rất mát mẻ tại đường Catinat, trước nhà hàng Lương-Hữu từ số 9 đến số 15.

HUỲNH-HUỆ-KỲ, Cẩn khái.

TÂN TÂN HIỆP THÀNH

Ở tại đường Vienot số 69 ngan chợ Saigon mới

HUỲNH-VĂN-NHUNG, kế-nghiệp

Làm và bán đồ nữ trang theo kiểu kiểm thời, làm đã mau mà lại khéo, lại có làm ống ăn trầu có chưng bằng đồng xi nikên (Nickelé) quí khách ở Lục-châu nếu cần dùng đồ làm tại tiệm tôi, xin viết thơ thương nghị.

Đồ làm rồi sẽ gởi lập tức Contre Remboursement, nghĩa là đem tiền đến đóng cho nhà thơ mà lấy đồ.

HUỲNH-VĂN-NHUNG, cẩn-bạch.

Imp. du Đông-Pháp Thời-Báo 84, rue Sabourdin. — Gérant: NGUYỄN-KIM-ĐỊNH.